

Bruselj, 7.7.2021
COM(2021) 373 final

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Poročilo o politiki konkurence za leto 2020

{SWD(2021) 177 final}

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Poročilo o politiki konkurence za leto 2020

1. Uvod

To poročilo je prvi prikaz razvoja politike konkurence v okviru Komisije, ki jo vodi predsednica Ursula von der Leyen¹. Poročilo zajema razvoj politike konkurence EU v letu 2020 in je hkrati tudi 50. poročilo, ki ga je Komisija naslovila na Evropski parlament, Svet, Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij.

Legitimnost politike konkurence EU temelji na Pogodbah, v skladu s katerima ima Unija izključno pristojnost na tem področju, ki je potrebno orodje za podporo delovanju notranjega trga². Več kot 60 let je bilo uveljavljanje konkurence EU bistvenega pomena za ohranitev in spodbujanje evropskega gospodarstva, ki temelji na evropskih vrednotah, kot so pravičnost, pravna država in zaupanje. Spremembe politike konkurence potekajo skupaj z družbenimi, gospodarskimi in regulativnimi spremembami. Danes – ko se EU srečuje z eno največjih kriz doslej – je trdna politika konkurence v EU pomembnejša kot kdaj koli prej, saj prispeva h gospodarski dinamiki, ki je bistvena za hitrejše okrevanje.

V prvem letu Komisije Ursule von der Leyen je imela politika konkurence EU ključno vlogo pri prizadevanjih Komisije za odziv na zdravstveno in gospodarsko krizo, ki jo je povzročil izbruh COVID-19, in za njeno premagovanje. Politika konkurence je tudi bistveno prispevala k olajšanju okrevanja ob upoštevanju zelenega in digitalnega prehoda gospodarstva EU V skladu s poslanico, ki jo je predsednica Ursula von der Leyen naslovila na izvršno podpredsednico Margrethe Vestager³, je Komisija še naprej zagotavljala, da bi pravila konkurence ostala primerna za sodobno gospodarstvo, se odločno izvajala in prispevala k močni evropski industriji v EU in na svetovnem prizorišču.

Leta 2020 se je nabor orodij politike konkurence izkazal za ustreznega, okretnega in hitro prilagodljivega izjemnim okoliščinam zdravstvene in gospodarske krize. S hitrim odzivanjem in prilagajanjem je politika konkurence Komisije pomagala zadovoljiti potrebe industrije in državljanov EU ter hkrati ohraniti konkurenčne trge. To je postalo še posebej pomembno pri vrsti ukrepov, ki so omogočili hitro podporo realnemu gospodarstvu iz javnih virov ali so bili del širše agende politike, katere cilj je ponovna vzpostavitev trajnostne rasti, pri čemer se je treba izogniti nepotrebnim izkrivljanjem trga.

Komisija je 13. marca 2020 v svojem sporočilu z naslovom Usklajen gospodarski odziv na izbruh virusa COVID-19⁴ določila različne možnosti, ki so na voljo državam članicam zunaj

¹ Politiche usmeritve naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024 – Bolj ambiciozna Unija – Moj načrt za Evropo, kandidatka za predsednico Evropske komisije, Ursula von der Leyen, glej: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/political-guidelines-next-commission_sl.pdf.

² Člen 3 PDEU.

³ Poslanica izvršni podpredsednici Evropske komisije Margrethe Vestager, 1. december 2019. Glej: https://ec.europa.eu/commission/commissioners/sites/comm-cwt2019/files/commissioner_mission_letters/mission-letter-margrethe-vestager_2019_en.pdf.

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki in Euroskupini: Usklajen gospodarski odziv na izbruh virusa COVID-19 (COM(2020) 112 final).

področja uporabe nadzora EU nad državno pomočjo in ki bi jih lahko uvedle brez sodelovanja Komisije. Te so vključevale ukrepe, ki se uporabljajo za vsa podjetja v zvezi s subvencijami za plače, začasno ustavitvijo plačil davkov od dohodkov pravnih oseb in davkov na dodano vrednost ali socialnih prispevkov ali neposredno finančno podporo potrošnikom za preklicane storitve ali vozovnice, za katere zadevni izvajalci niso vrnil plačila.

Komisija je 19. marca 2020 sprejela [začasni okvir za ukrepe državne pomoči](#) v podporo gospodarstvu in ga večkrat pregledala, ko je kriza COVID-19 napredovala⁵. Poleg tega je Komisija 8. aprila 2020 sprejela [sporočilo o začasnem okviru](#), v katerem so določena glavna merila, ki jih bo Komisija upoštevala pri ocenjevanju [projektov sodelovanja](#), namenjenih odpravljanju pomanjkanja oskrbe z bistvenimi proizvodi in storitvami med izbruhom koronavirusa⁶. Hkrati je Komisija sprejela številne ukrepe za zagotovitev neprekinjenega poslovanja in še naprej zagotavljala izvajanje pravil EU o združitvah, da bi preprečila rast tržne moči zaradi krize.

Komisija je leta 2020 sprejela pomembne politične pobude, da bi zagotovila, da bodo pravila konkurence še naprej ustrezala svojemu namenu in da bodo v celoti kos izzivom, kot so strukturne težave na digitalnih trgih in tuje subvencije, ki izkrivljajo konkurenco na trgih EU. Predložila je na primer predlog [akta o digitalnih trgih](#) in objavila [belo knjigo o tujih subvencijah](#), da bi spodbudila razmislek o tem, kako obravnavati učinke izkrivljanja na notranjem trgu, ki bi jih lahko imele tuje subvencije.

Komisija je pokazala, da je pripravljena uporabiti politiko konkurence, da bi prispevala k pripravi izvajanja [mehanizma za okrevanje in odpornost](#)⁷. Komisija je državam članicam pomagala pri pripravi načrtov za okrevanje in odpornost, tudi z vidika politike konkurence, ter objavila številne [usmerjevalne predloge](#) za pomoč državam članicam pri oblikovanju nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi zagotovila njihovo skladnost s pravili EU o državni pomoči.

Uveljavljanje politike konkurence EU je leta 2020 prispevalo k dolgoročnim ciljem Komisije za obdobje 2019–2024, kot so „[Evropa, pripravljena na digitalno dobo](#)“, „[evropski zeleni dogovor](#)“ in „[gospodarstvo za ljudi](#)“, obenem pa je obravnavalo neposredne izzive, ki jih je prinesla pandemija. Predlog Komisije za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 je prinesel pomembno spremembo, in sicer vključitev namenske komponente za politiko konkurence v [program Enotni trg](#). To bo zagotovilo stabilno financiranje ukrepov, ki krepijo zmogljivosti Komisije za izvrševanje, na primer razvoj naprednih obveščevalnih in

---

⁵ Sporočilo Komisije: Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 (UL C 91I, 20.3.2020, str. 1), kakor je bil spremenjen s sporočili Komisije C(2020) 2215 (UL C 112I, 4.4.2020, str. 1), C(2020) 3156 (UL C 164, 13.5.2020, str. 3), C(2020) 4509 (UL C 218, 2.7.2020, str. 3), C(2020) 7127 (UL C 340I, 13.10.2020, str. 1) in C(2021) 564 (UL C 34, 1.2.2021, str. 6).

⁶ Sporočilo Komisije: Sporočilo Komisije: Začasni okvir za ocenjevanje protimonopolnih vprašanj, povezanih s poslovnim sodelovanjem v odziv na izredne razmere zaradi trenutnega izbruha COVID-19 (UL C 116, 8.4.2020, str. 7).

⁷ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost (COM(2020) 408 final z dne 28. maja 2020).

preiskovalnih metodologij. Financiranje bo Komisiji omogočilo tudi okrepitev sodelovanja z javnimi upravami v EU in drugod⁸.

2. Politika varstva konkurence EU uporabljena za ublažitev vpliva pandemije COVID-19

2.1 Politika o državni pomoči je državam članicam olajšala podporo v zvezi s COVID-19

Zaradi hitrega širjenja pandemije COVID-19 in njenega velikega škodljivega vpliva na gospodarstvo EU so se morali nacionalni oblikovalci politik in oblikovalci politik EU leta 2020 hitro in na več področjih odzvati na to grožnjo, kot je še ni bilo. Med odločnimi ukrepi so bili zlasti 750 milijard EUR v okviru [instrumenta za okrevanje NextGenerationEU](#)⁹, aktiviranje splošne klavzule o izhodu iz Pakta za stabilnost in rast¹⁰ ter skupno naročanje različnih medicinskih pripomočkov, kot so ventilatorji, maske in tudi cepiva.

V zvezi s tem je politika konkurence EU postala pomemben sestavni del odzivanja na krize, ki stabilizira gospodarstvo. To je veljalo zlasti za politiko o državni pomoči. Dobro usmerjena javna podpora je bila ključna za spopadanje s škodo, ki so jo utrpela zdrava podjetja, in ohranitev gospodarske dejavnosti. Hkrati je Komisija zagotovila, da lahko javna podpora doseže podjetja v stiski in da se prepreči škodljivo tekmovanje za subvencije.

[Začasni okvir](#), sprejet na začetku krize, določa pogoje, ki jih bo Komisija uporabila za razglasitev pomoči za združljivo s členom 107(3)(b) PDEU (pomoč za „odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice“)¹¹. Začasni okvir je bil leta 2020 večkrat spremenjen, kar kaže na sposobnost Komisije, da pravila prilagodi spreminjajoči se naravi krize.

Aprila 2020 je bil razširjen, da bi zajemal podporo podjetjem, ki razvijajo, preizkušajo in proizvajajo proizvode, ki so nujno potrebni za boj proti koronavirusu, kot so cepiva, zdravila, medicinski pripomočki, razkužila in zaščitna oprema, ter sheme dohodkovne podpore in odloga plačila davkov¹². Druga sprememba, sprejeta maja 2020, določa merila, kako lahko države članice izvedejo dokapitalizacijo in zagotovijo podrejeni dolg podjetjem v stiski. S tretjo spremembo je bil junija 2020 razširjen začasni okvir, ki državam članicam omogoča zagotovitev javne podpore za vsa mikro- in mala podjetja, tudi če so bila v finančnih težavah

---

⁸ Uredba (EU) 2021/690 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa za notranji trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, sektor rastlin, živali, hrane in krme in evropsko statistiko (program Enotni trg) ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014 in (EU) št. 652/2014 (UL L 153, 3.5.2021, str. 1).

⁹ Instrument NextGenerationEU, ki je del večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, je začasni instrument za okrevanje gospodarstva v višini 750 milijard EUR za pomoč pri odpravljanju neposredne gospodarske in družbene škode, ki jo je povzročila pandemija COVID-19. Mehanizem za okrevanje in odpornost je osrednji del instrumenta NextGenerationEU s 672,5 milijarde EUR posojil in nepovratnih sredstev, ki so na voljo za podporo reformam in naložbam držav EU. Glej: Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 11).

¹⁰ Člena 121 in 126 PDEU.

¹¹ Sporočilo Komisije: Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 (UL C 91I, 20.3.2020).

¹² To podaljšanje začasnega okvira določa pogoje, ki jih bo Komisija uporabila za razglasitev pomoči za združljivo s členom 107(3)(c) PDEU („pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi“).

že pred 31. decembrom 2019. Oktobra 2020 je bila sprejeta četrta sprememba, ki podaljšuje področje uporabe začasnega okvira za šest mesecev, tj. do 30. junija 2021, in omogoča podporo za dokapitalizacijo do 30. septembra 2021. Zaradi drugega vala izbruha COVID-19 in daljšega trajanja krize, kot je bilo prvotno pričakovano, so bili januarja 2021 s peto spremembo podaljšani vsi ukrepi iz začasnega okvira, vključno z ukrepi dokapitalizacije, do 31. decembra 2021 in razširjeno področje uporabe začasnega okvira s povečanjem zgornjih mej, določenih v tem okviru, in z omogočanjem pretvorbe nekaterih vračljivih instrumentov v neposredna nepovratna sredstva do konca leta 2021.

Komisija je v zelo kratkem času sprejela številne odločbe o državni pomoči v okviru začasnega okvira, ki državam članicam omogočajo sprejetje ukrepov za ublažitev gospodarskih učinkov pandemije COVID-19. Komisija je leta 2020 sprejela 598 odločb o državni pomoči, povezanih s COVID-19¹³. V tem obdobju je odobrila državno pomoč, ki jo je mogoče oceniti na 3,08 bilijona EUR¹⁴. Številni od teh ukrepov pomoči so bili sofinancirani s kohezijsko politiko, zlasti prek dveh svežnjev ukrepov za izredne razmere, ki ju je predlagala Komisija in sta ju leta 2020 odobrila Evropski parlament in Evropski svet: naložbena pobuda v odziv na koronavirus (CRII) in naložbena pobuda v odziv na koronavirus plus (CRII+)

Več držav članic je priglasilo „krovne sheme“, ki zajemajo različne gospodarske sektorje z različnimi vrstami pomoči, vključno s podporo za mala in srednja podjetja (MSP). Francija je na primer priglasila krovno shemo v višini 7 milijard EUR, ki podpira zlasti MSP. Shema je vključevala več vrst podpore, kot so neposredna nepovratna sredstva, posojila z ugodnimi obrestnimi merami in državna jamstva za posojila¹⁵. Številne države članice, vključno z Dansko, Bolgarijo, Grčijo, Italijo, Romunijo, Belgijo in Slovaško, so priglasile pomoč posebej za podporo MSP. Pomoč MSP je bila zagotovljena v različnih oblikah, kot so odlogi plačila davkov (Danska)¹⁶, sheme javnih jamstev (Bolgarija)¹⁷ in nepovratna sredstva za kritje obresti na obstoječe dolžniške obveznosti (Grčija)¹⁸.

Več držav članic je priglasilo pomoč za podporo raziskavam, razvoju, preizkusnim infrastrukturam in proizvodnji [proizvodov, povezanih s koronavirusom](#)¹⁹. Nemčija je na

¹³ Številka vključuje odločbe, sprejete na podlagi izjemne pravne podlage, ki podpira začasni okvir, in na podlagi pravil o državni pomoči, ki se uporabljajo v neizjemnih okoliščinah. Vključuje tudi naknadne spremembe predhodno sprejetih odločb.

¹⁴ Znesek vključuje ukrepe državne pomoči, sprejete v skladu z začasnim okvirom, vse državne pomoči, povezane s COVID-19, odobrene v skladu z drugimi sklopi pravil o državni pomoči, in prilagojene zneske iz naknadno spremenjenih odločb.

¹⁵ Zadeva SA.56985 (2020/N) – Francija – COVID-19: *Régime cadre temporaire pour le soutien aux entreprises*, sklep Komisije z dne 20. aprila 2020.

Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202017/285598_2149988_102_2.pdf.

¹⁶ Zadeva SA.57027 (2020/N) – Danska – COVID-19: Kreditne olajšave in odlogi plačila davka, povezani z DDV in davkom na izplačane plače, sklep Komisije z dne 30. aprila 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202019/285826_2153371_56_2.pdf.

¹⁷ Zadeva SA.56933 (2020/N) – Bolgarija – COVID-19: Vmesni program jamstva za posojila MSP, sklep Komisije z dne 8. aprila 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202015/285460_2146849_41_2.pdf.

¹⁸ Zadeva SA.56839 (2020/N) – Grčija – COVID-19: Podpora posojilnim obveznostim MSP v obliki nepovratnih sredstev v okviru začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19, sklep Komisije z dne 8. aprila 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202016/285303_2147455_84_2.pdf.

¹⁹ Na primer Italija (SA.56786), Belgija (SA.57173 in SA.57057), Francija (SA.57367), Malta (SA.57204 in SA.57075) in Češka (SA.56961 in SA.57071).

primer priglasila krovno shemo za podporo raziskavam, razvoju, preizkušanjem in proizvodnji proizvodov, povezanih s koronavirusom²⁰.

Svetovna pandemija je močno prizadela **prometni sektor**. Komisija je leta 2020 sprejela 42 odločb, ki omogočajo državno pomoč letalskim družbam, letališčem in podjetjem za zemeljsko oskrbo za reševanje likvidnostnih in kapitalskih potreb, ki jih je povzročila pandemija COVID-19. Številni letalski prevozniki so bili upravičeni do pomoči, odobrene v skladu z začasnim okvirom (člen 107(3)(b) PDEU), vključno z letalskimi prevozniki Air France, Lufthansa, SAS, Austrian Airlines, airBaltic, Blue Air, KLM, Nordica, Alitalia in Brussels Airlines²¹. Pomoč letalskim družbam je bila odobrena tudi v skladu s členom 107(3)(c) PDEU in Smernicami o pomoči za reševanje in prestrukturiranje²². Komisija je na primer odobrila državno pomoč francoski letalski družbi Corsair. Obstoječe finančne težave letalske družbe so se zaradi izbruha koronavirusa še poslabšale. Zato je bila državna pomoč sestavljena iz dveh ločenih ukrepov; 106,7 milijona EUR pomoči za prestrukturiranje in 30,2 milijona EUR nadomestila družbi Corsair za škodo, povzročeno zaradi izbruha COVID-19²³. Portugalska letalska družba TAP ni bila upravičena do pomoči v skladu z začasnim okvirom, ker je bila družba v finančnih težavah že pred 31. decembrom 2019. Komisija je družbi TAP odobrila posojilo za reševanje v višini 1,2 milijarde EUR²⁴. Odobrila je tudi sheme za nadomestilo regionalnim in lokalnim podjetjem za javni prevoz za škodo, ki so jo utrpela zaradi omejitev gibanja in drugih ukrepov²⁵. Poleg ukrepov za prometni sektor je Komisija v skladu s členom 107(3)(b) PDEU odobrila ukrepe, ki so jih države članice sprejele za podjetja, ki jih je izbruh posebno močno prizadel, na primer v turističnem, kulturnem, gostinskem in maloprodajnem sektorju²⁶. Komisija je prav tako sprejela številne odločbe v skladu s členom 107(2)(b) PDEU (pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki), na primer za nadomestilo škode samozaposlenim, subvencioniranje fiksnih stroškov podjetij in nadomestilo izgub zaradi odpovedi športnih dogodkov²⁷.

²⁰ Zadeva SA.57100 – Nemčija – COVID-19: Zvezna okvirna pomoč za raziskave in razvoj, povezane s COVID-19, naložbe v preizkusne infrastrukture in proizvodnjo, sklep Komisije z dne 28. aprila 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57100.

²¹ Glej zadeve SA.57082, SA.57153, SA.57369, SA.57543 in SA.58342, SA.57539, SA.58101, SA.57026, SA.56943, SA.57116, SA.57586, SA.58114, SA.57544.

²² Sporočilo Komisije: Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (UL C 249, 31.7.2014, str. 1).

²³ Zadeva SA.58463 – Francija – Pomoč za prestrukturiranje za Corsair, sklep Komisije z dne 11. decembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_58463.

²⁴ Zadeva SA.57369 – COVID-19 – Pomoč družbi TAP, sklep Komisije z dne 10. junija 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57369.

²⁵ Na primer zadeva SA.57675 (2020/N) – Nemčija – COVID-19 – Shema za regionalni in lokalni javni potniški prevoz, sklep Komisije z dne 7. avgusta 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/1/202033/287584_2180796_60_2.pdf.

²⁶ Na primer zadeva SA.58214 – Irska – Prilagoditveni sklad v zvezi s COVID-19 za ponovno odprtje turističnih in gostinskih podjetij, glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_58214; zadeva SA.57595 – Hrvaška – Program državne pomoči Ministrstva za kulturo za podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19, glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57595; zadeva SA.59048 – Danska – COVID-19: Pomoč kavarnam, restavracijam, barom, nočnim klubom, prizoriščem in njihovim dobaviteljem, glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_59048.

²⁷ Zadeva SA.56791 – Začasna shema nadomestil za samozaposlene, ki jih je finančno prizadel COVID-19, sklep Komisije z dne 25. marca 2020, glej:

Komisija je v skladu s členom 107(3)(b) PDEU odobrila tudi vrsto ukrepov državne pomoči, namenjenih določenim območjem držav članic. Nemčija je na primer priglasila sklad v višini 46 milijard EUR (BayernFonds) v obliki jamstev, instrumentov dokapitalizacije in subvencioniranih dolžniških instrumentov za Bavarsko, da bi zagotovila likvidnost in kapitalsko podporo podjetjem²⁸. Ukrepi državne pomoči so bili odobreni tudi za belgijski regiji Valonija in Bruselj ter regiji Furlanija - Julijska krajina in Južna Italija²⁹.

Kar zadeva zneske, ki jih je odobrila Komisija, so med državami članicami obstajale zelo velike razlike. Te razlike delno pojasnjuje različna velikost gospodarstev držav članic.

Natančneje, približno 51,5 % odobrene državne pomoči je priglasila Nemčija. Italija je priglasila ukrepe, ki so predstavljali približno 14,7 % celotnega odobrenega zneska državne pomoči, medtem ko je pomoč, ki jo je priglasila Francija, predstavljala 13,9 % tega zneska. Pomoč, ki jo je priglasila Španija, je predstavljala 4,8 % celotnega odobrenega zneska državne pomoči, medtem ko je pomoč, ki sta jo priglasili Poljska in Belgija, ustrezala približno 2 % oziroma 1,8 %. Pomoč, ki so jo priglasile druge države članice, je ocenjena na 0,01 % do 1,5 % skupnega ocenjenega zneska v višini 3,08 bilijona EUR. Dejanski gospodarski učinek ukrepov državne pomoči je odvisen od njihovega izvajanja, in ne od proračunov. Zato Komisija spremlja izvajanje ukrepov državne pomoči, povezanih s COVID-19, in svojo strategijo državne pomoči prilagaja razvoju razmer na notranjem trgu.

Na podlagi odgovorov vseh 27 držav članic na dve zaporedni raziskavi, ki ju je izvedla Evropska komisija, je bilo v obdobju med sredino marca in koncem decembra 2020 odobrenih 2,96 bilijona EUR pomoči, dejansko porabljenih pa je bilo približno 544 milijard EUR. V absolutnem smislu je Francija glede na predhodne podatke, ki so jih poslale države članice, dodelila več kot četrtino celotne izplačane pomoči (155,36 milijarde EUR), sledijo Italija z 19,8 % celotne izplačane pomoči (107,9 milijarde EUR), Nemčija z 19,1 % celotne izplačane pomoči (104,25 milijarde EUR) in Španija s 16,7 % (90,8 milijarde EUR). V relativnem smislu je Španija glede na predhodne podatke, ki so jih poslale države članice, država, ki je izplačala največ v primerjavi z lastnim BDP (7,3 %), sledijo Francija (6,4 %), Italija (6,0 %), Grčija (4,4 %), Malta (3,9 %), Madžarska (3,7 %), Portugalska (3,6 %), Poljska (3,6 %) in Ciper (3,5 %). Na ravni EU 27 znašajo izdatki za državno pomoč, povezani s COVID-19, približno 3,9 % BDP EU.

Poleg pomoči, priglašene v skladu z začasnim okvirom, imajo države članice pravico sprejeti ukrepe, ki ne spadajo na področje uporabe nadzora EU nad državno pomočjo. Državna pomoč, ki velja za manj izkrivljajočo, na primer pomoč na podlagi uredb *de minimis*³⁰ ali na

---

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_56791; zadeva SA.57291 – Odškodninska shema za COVID-19: Direktiva o subvencijah za fiksne stroške, sklep Komisije z dne 23. maja 2020, glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57291; zadeva SA.57614 – Odškodninska shema za športne organizacije, objekte in odpoved športnih dogodkov, povezanih s COVID-19 (COVID – športni program) – Češka, sklep Komisije z dne 22. julija 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202030/286956_2175432_128_2.pdf.

²⁸ Zadeva SA.57447 – Nemčija – Ukrepi sklada BayernFonds v zvezi s COVID-19. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202040/286247_2192300_93_2.pdf.

²⁹ Zadeve SA.57083, SA.57056, SA.58802 in SA.57005.

³⁰ Uredba Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L 352, 24.12.2013, str. 1); Uredba Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne

podlagi nekaterih uredb o skupinskih izjemah³¹, se lahko sprejme brez predhodne odobritve Komisije. Te so vključevale zlasti ukrepe, kot so subvencije za plače, odložitve plačil davkov od dohodkov pravnih oseb ter DDV in prispevkov za socialno varnost.

2.2 Smernice za udeležence na trgu pri protimonopolnem nadzoru in nadzoru nad združitvami

Ohranjanje tržne discipline za zagotovitev delovanja enotnega trga postane v času krize še pomembnejše. Hkrati je treba olajšati sodelovanje med podjetji, kadar je to potrebno za boj proti učinkom pandemije.

Na **protimonopolnem** področju je Komisija hitro sprejela več ukrepov, ki zajemajo različna področja.

Komisija je udeležencem na trgu zagotovila smernice v **sporočilu**³² in **ad hoc zagotovilnem pismu**, v katerem so določena glavna merila, ki jih uporablja pri ocenjevanju projektov sodelovanja, namenjenih odpravljanju pomanjkanja oskrbe s proizvodi in storitvami, bistvenimi med izbruhom COVID-19, kot so zdravila in medicinska oprema. Poleg tega je Komisija sodelovala s podjetji, na primer v avtomobilskem sektorju, pri zagotavljanju neformalnih smernic za vrste sodelovanja, ki bodo najverjetneje neproblematične, in opredelila potrebne zaščitne ukrepe za takšno sodelovanje.

Komisija je 30. aprila 2020 izdala tri izvedbene uredbe, ki začasno sproščajo področje uporabe pravil konkurenčnega prava v **treh kmetijskih sektorjih**, ki jih je hudo prizadela pandemija COVID-19³³. Izvedbene uredbe so kmetom in priznanim medpanožnim organizacijam omogočile sprejetje začasnih kolektivnih ukrepov za stabilizacijo nekaterih sektorjev.

Poleg tega je Evropska mreža za konkurenco izdala skupno izjavo o uporabi protimonopolnih pravil med krizo COVID-19 in tesno sodelovala pri vprašanjih konkurence, povezanih s

---

18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju (UL L 352, 24.12.2013, str. 9); Uredba Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L 190, 28.6.2014, str. 45) in Uredba Komisije (EU) št. 360/2012 z dne 25. aprila 2012 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* za podjetja, ki opravljajo storitve splošnega gospodarskega pomena (UL L 114, 26.4.2012, str. 8).

³¹ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (Besedilo velja za EGP) (UL L 187, 26.6.2014, str. 1); Uredba Komisije (EU) 2017/1084 z dne 14. junija 2017 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014, kar zadeva pomoč za pristaniško in letališko infrastrukturo, pragove za prigrasitev za pomoč za kulturo in ohranjanje kulturne dediščine in pomoč za športno in večnamensko rekreacijsko infrastrukturo ter sheme regionalne pomoči za tekoče poslovanje za najbolj oddaljene regije, in o spremembi Uredbe (EU) št. 702/2014, kar zadeva izračun upravičenih stroškov (UL L 156, 20.6.2017, str. 1).

³² Sporočilo Komisije: Začasni okvir za ocenjevanje protimonopolnih vprašanj, povezanih s poslovnim sodelovanjem v odziv na izredne razmere zaradi trenutnega izbruha COVID-19 (UL C 116, 8.4.2020, str. 7).

³³ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/593 z dne 30. aprila 2020 o odobritvi sporazumov in odločitev o ukrepih za stabilizacijo trga v sektorju krompirja (UL L 140, 4.5.2020, str. 13); Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/594 z dne 30. aprila 2020 o odobritvi sporazumov in odločitev o ukrepih za stabilizacijo trga v sektorju za živo drevje in druge rastline, čebulice, korenine in podobno, rezano cvetje in okrasno listje (UL L 140, 4.5.2020, str. 17); Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/599 z dne 30. aprila 2020 o odobritvi sporazumov in odločitev o načrtovanju proizvodnje v sektorju mleka in mlečnih proizvodov (UL L 140, 4.5.2020, str. 37). Tem izvedbenim uredbam Komisije je sledilo sprejetje Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2020/975 z dne 6. julija 2020 o odobritvi sporazumov in odločitev o ukrepih za stabilizacijo trga v vinskem sektorju (UL L 215, 7.7.2020, str. 13).

COVID-19. Člani Evropske mreže za konkurenco so v [skupni izjavi](#)³⁴ menili, da bi izredne razmere lahko sprožile potrebo podjetij po sodelovanju, da bi zagotovila dobavo in pravično razdelitev redkih proizvodov vsem potrošnikom. Navedli so, da ne bodo dejavno posredovali proti potrebnim in začasnim ukrepom, sprejetim zaradi preprečevanja pomanjkanja oskrbe. Hkrati je bilo izredno pomembno zagotoviti, da so izdelki, ki se štejejo za bistvene za varovanje zdravja potrošnikov v sedanjih razmerah (npr. obrazne maske in razkužilo za roke), še naprej na voljo po konkurenčnih cenah. Evropska mreža za konkurenco je izjavila, da bo zato brez oklevanja ukrepala proti družbam, ki bi trenutne razmere izkoristile za oblikovanje kartela ali zlorabo prevladujočega položaja. Po skupni izjavi so Komisija in nacionalni organi, pristojni za konkurenco, sodelovali, da bi zagotovili, da se dobava bistvenega blaga in storitev med pandemijo ne prekine in da se pravila konkurence uporabljajo usklajeno, tako v primeru izvrševanja kot pri usmerjanju pobud podjetij za sodelovanje med krizo. Evropska mreža za konkurenco je lahko s tesnim sodelovanjem in usklajevanjem protimonopolnih primerov in usmerjanja, povezanih s COVID-19, enotno nastopila pred podjetji, ki si prizadevajo oblikovati protimonopolne pobude.

Pri [nadzoru nad združitvami](#) je Komisija lahko nadaljevala s svojimi dejavnostmi, pri čemer je v celoti spoštovala svoje pravne obveznosti in roke³⁵. Kljub pandemiji je bilo leta 2020 Komisiji priglašenih 361 transakcij. Tako kot v prejšnjih letih tudi v tem letu večina priglašenih združitvev ni vzbujala pomislekov glede konkurence in jih je bilo mogoče hitro obdelati. Komisija je sprejela 352 sklepov o združitvi in posredovala v 18 primerih. V slednji kategoriji je bilo 13 združitvev potrjenih v skladu z zavezami v prvi fazi³⁶, tri³⁷ so bile potrjene s pravnimi sredstvi po preiskavi v drugi fazi, ena združitvev³⁸ pa je bila brezpogojno potrjena v drugi fazi. Poenostavljeni postopek je bil uporabljen pri 76 % vseh priglašenih transakcij leta 2020.

2.3 Priprave na okrevanje in izhod iz krize

Mehanizem za okrevanje in odpornost³⁹ s sredstvi v višini 672,5 milijarde EUR je daleč največji del svežnja za okrevanje [NextGenerationEU](#)⁴⁰ v vrednosti 750 milijard EUR. Mehanizem za okrevanje in odpornost bo podpiral javne naložbe in reforme v državah

---

³⁴ Skupna izjava Evropske mreže za konkurenco o uporabi konkurenčnega prava med krizo zaradi koronavirusa. Glej: https://www.acceptance.ec.europa.eu/competition/ecn/202003_joint-statement_ecn_corona-crisis.pdf.

³⁵ Da bi Komisija zagotovila neprekinjeno poslovanje v času pandemije, je uvedla orodje e-obveščanja, ki podjetjem omogoča, da načrtovane združitve prijavijo prek spleta.

³⁶ Zadeve M.9408 Assa Abloy/Agta Record, M.9434 UTC/Raytheon, M.9461 AbbVie/Allergan, M.9502 Synthomer/Omnova Solutions, M.9517 Mylan/Upjohn, M.9546 Gategroup/LSG European Business, M.9554 Elanco Animal Health/Bayer Animal Health Division, M.9674 Vodafone Italia/Tim/INWIT JV, M.9677 DIC/BASF Colors & Effects, M.9728 Altice/Omers/Allianz/Covage, M.9744 Mastercard/Nets, M.9776 Worldline/Ingenico in M.9779 Alstom/Bombardier Transportation.

³⁷ Zadeva M.9014 PKN Orlen/Grupa Lotos, zadeva M.9730 FCA/PSA, zadeva M.9660 Google/Fitbit.

³⁸ Zadeva M.9409 Aurubis/Metallo Group Holding.

³⁹ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17); Predlog Komisije z dne 28. maja 2020 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost, op. cit. Decembra 2020 je bil v Svetu dosežen politični dogovor, Evropski parlament pa je uredbo o Mehanizmu za okrevanje in odpornost odobril dne 9. februarja 2021.

⁴⁰ Drugi instrumenti, ki se bodo uporabljali, so na primer Sklad za pravični prehod, program za digitalno Evropo, rescEU in novi Program EU za zdravje.

članih ter jim pomagal pri reševanju gospodarskih in socialnih posledic pandemije COVID-19 ter olajšanju zelenega in digitalnega prehoda.

Pregled načrtov za okrevanje in odpornost držav članic

Za prejem nepovratnih sredstev in posojil z nizkimi obrestmi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost morajo države članice predložiti načrte za okrevanje in odpornost, ki jih Komisija preveri pred izplačilom kakršnih koli sredstev. Vse projekte v načrtih za okrevanje in odpornost je treba oceniti v skladu s pravili o državni pomoči. Jeseni 2020 so številne države članice Komisiji predložile osnutke načrtov za okrevanje in odpornost, GD za konkurenco pa je pomagal pri pregledu in svetovanju glede navedenih osnutkov. Poleg tega je GD za konkurenco skupaj z drugimi službami Komisije pomagal državam članicam pri pripravi načrtov za okrevanje in odpornost v skladu s pravili o državni pomoči. V ta namen je Komisija decembra 2020 objavila sklop usmerjevalnih predlog. Predloge so bile posodobljene januarja 2021⁴¹.

3. Zagotavljanje, da pravila konkurence še naprej ustrezajo svojemu namenu – obsežna agenda politike

Komisija je leta 2020 nadaljevala s celovitim pregledom pravil konkurence, da bi jih prilagodila spreminjajočemu se tržnemu okolju, vključno s pospešeno digitalizacijo gospodarstva. Pregled temelji tudi na prispevku treh neodvisnih posebnih svetovalcev v poročilu o digitalizaciji in konkurenčnem pravu iz aprila 2019⁴².

Komisija je zlasti napredovala pri programu pregledov, ki zajema veliko ključnih uredb, smernic in obvestil o skupinskih izjemah, ter nadaljevala s številnimi tekočimi pobudami za zagotovitev poštene konkurence na enotnem trgu, kot sta predlog akta o digitalnih trgih in pobuda o tujih subvencijah. Komisija je leta 2020 zaključila tudi „preverjanje primernosti“ svežnja za posodobitev državne pomoči iz leta 2014.

3.1 Nova pobuda politike za okrepitev zbirke orodij politike konkurence

Komisija je kot osrednji del evropske digitalne strategije⁴³, ki jo je predstavila februarja 2020, predložila dva zakonodajna predloga, katerih cilj je ustvariti varnejši digitalni prostor za vse uporabnike, v katerem so varovane njihove temeljne pravice, in ustvariti konkurenčne pogoje, ki bodo inovativnim digitalnim podjetjem omogočili rast na enotnem trgu in konkurenčnost na svetovni ravni.

Komisija je leta 2020 sprejela predlog akta o digitalnih trgih za tekmovalne in pravične digitalne trge⁴⁴. Cilj predlagane uredbe je obravnavati strukturne težave na digitalnih trgih, zlasti velike digitalne platforme, ki delujejo kot „vratarji“, tj. platforme, ki imajo posredniški položaj in povezujejo veliko bazo uporabnikov z velikim številom podjetij. Komisija je kot del digitalnega svežnja predložila tudi predlog akta o digitalnih storitvah⁴⁵. Za oba predloga

⁴¹ Delovni dokument služb Komisije: Smernice za države članice – načrti za okrevanje in odpornost, SWD(2021) 12 final, 22.1.2021. Glej:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/document_travail_service_part2_v3_en.pdf.

⁴² „Competition Policy in the Digital Era“ (Politika konkurence v digitalni dobi), 2019, glej:

<https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf>.

⁴³ *Shaping Europe's Digital Future* (Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope), publikacija Komisije z dne 19. februarja 2020, ISBN 978-92-76-16362-6.

⁴⁴ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju (akt o digitalnih trgih) (COM(2020) 842 final z dne 15. decembra 2020).

⁴⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES (COM(2020) 825 final z dne 15. decembra 2020). Akt naj bi uvedel pravila za

Komisije velja redni zakonodajni postopek, o katerih bosta Parlament in Svet razpravljala v letu 2021.

Akt o digitalnih trgih

Cilj akta o digitalnih trgih – predlagane uredbe, ki naj bi bila sprejeta v skladu s členom 114 PDEU – naj bi bil preprečiti vratarjem, da za potrošnike in podjetja uvedejo nepošteno pogoje. Med primeri takšnih nepoštenih pogojev so prepoved dostopa podjetij do lastnih podatkov, vezanje uporabnikov na določeno storitev in omejitve prehoda na alternativne storitve. Podjetja naj bi bila v skladu z aktom imenovana za vratarje, če so izpolnjena tri kumulativna kvantitativna merila⁴⁶. Za imenovane vratarje naj bi veljale številne obveznosti in prepovedi, da bi se zagotovilo odprto spletno okolje, ki je pravično za podjetja in potrošnike ter odprto za inovacije vseh. Za zagotovitev učinkovitosti novih pravil je predvidena možnost sankcij zaradi neupoštevanja prepovedi in obveznosti iz akta o digitalnih trgih.

3.2 Posodobitev protimonopolnih pravil in smernic ter pravil in smernic o združitvah

3.2.1 Napredek pri ocenjevanju združitve

Komisija je leta 2020 dosegla končno fazo ocenjevanja [izbranih vidikov v zvezi s postopki in sodno pristojnostjo pri nadzoru EU nad združitvami](#)⁴⁷. Delovni dokument služb Komisije, ki povzema glavne ugotovitve ocene, je bil objavljen 26. marca 2021⁴⁸. Na podlagi rezultatov ocene je Komisija sprejela sporočilo, ki vsebuje smernice o uporabi mehanizma napotitve med državami članicami iz člena 22 uredbe o združitvah, ter začela oceno učinka za preučitev možnosti politike za nadaljnjo ciljno usmeritev in poenostavitev postopkov na področju združitve⁴⁹.

3.2.2 Pregled pravil o vertikalni dobavi in horizontalnem sodelovanju

Komisija je z objavo delovnega dokumenta služb Komisije septembra 2020⁵⁰ zaključila oceno [uredbe o vertikalnih skupinskih izjemah](#)⁵¹ in [vertikalnih smernic](#)⁵². V oceni je bilo ugotovljeno, v kakšnem obsegu je bil v sedanjih ureditvah dosežen cilj zagotavljanja varnega pristana za vertikalne sporazume, ki na splošno povečujejo učinkovitost, ustvarjajo pravno varnost in zmanjšujejo stroške izpolnjevanja obveznosti. Cilj ocene je bila tudi odločitev, ali

---

spletne storitve (posredniške storitve, storitve gostovanja in spletne platforme). Za ponudnike takšnih storitev naj bi med drugim veljale zahteve glede preglednosti in poročanja, obveznosti obveščanja, pravila za izmenjavo podatkov in kodeksi ravnanja.

⁴⁶ Nekatere velike spletne platforme delujejo kot „vratarji“ na digitalnih trgih. Akt o digitalnih trgih določa sklop meril, na podlagi katerih se velika spletna platforma imenuje za vratarja. Ta merila bodo izpolnjena: i.) če ima podjetje močan gospodarski položaj, pomemben vpliv na notranji trg in je dejavno v več državah EU, ii.) če ima podjetje močan posredniški položaj, kar pomeni, da povezuje veliko bazo uporabnikov z velikim številom podjetij, in iii.) če ima podjetje (ali bo imelo) utrjen in trajen položaj na trgu.

⁴⁷ Ocena je bila osredotočena na štiri teme, (i) morebitno nadaljnjo poenostavitev nadzora EU nad združitvami, (ii) delovanje pragov pristojnosti, (iii) delovanje sistema napotitev in (iv) posebne tehnične vidike postopkovnega in preiskovalnega okvira za ocenjevanje združitve.

⁴⁸ Delovni dokument služb Komisije: ocene postopkovnih vidikov in vidikov pristojnosti nadzora EU nad združitvami, SWD(2021) 66 final, 26. marec 2021. Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_21_1384.

⁴⁹ Sporočilo Komisije: Smernice Komisije o uporabi mehanizma napotitve iz člena 22 Uredbe o združitvah za nekatere kategorije zadev (C(2021) 1959 final z dne 26. marca 2021).

⁵⁰ Delovni dokument služb Komisije – Ocena uredbe o vertikalnih skupinskih izjemah (SWD(2020) 173 final z dne 8. septembra 2020).

⁵¹ Uredba Komisije (EU) št. 330/2010 z dne 20. aprila 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj (UL L 102, 23.4.2010, str. 1).

⁵² Smernice o vertikalnih omejitvah (UL C 130, 19.5.2010, str. 1).

bi bilo treba pustiti, da ta pravila prenehajo veljati, podaljšati njihovo veljavnost v sedanji obliki ali jih revidirati.

Ocena je pokazala, da so uredba o skupinski izjemi za vertikalne sporazume in vertikalne smernice še vedno koristna orodja, ki podjetjem omogočajo samoocenjevanje. Vendar so se trgi razvili in v oceni je bilo opredeljenih nekaj vprašanj, ki jih je treba obravnavati. Komisija je začela pregled, da bi revidirana pravila začela veljati do 31. maja 2022, ko bodo sedanja pravila prenehala veljati.

Komisija je leta 2020 nadaljevala z ocenjevanjem uredbe o skupinskih izjemah za raziskave in razvoj⁵³ ter uredbe o skupinskih izjemah za specializacijo⁵⁴, skupaj imenovanih [uredbi o horizontalnih skupinskih izjemah](#). Smernice Komisije [za sporazume o horizontalnem sodelovanju](#) vsebujejo navodila za razlago uredb o horizontalnih skupinskih izjemah in uporabo člena 101 PDEU o drugih horizontalnih sporazumih. Uredbi o horizontalnih skupinskih izjemah bosta prenehali veljati 31. decembra 2022. Namen teh pravil je podjetjem olajšati sodelovanje na načine, ki so gospodarsko zaželeni in brez škodljivih učinkov z vidika politike konkurence. V oceni so zbrani dokazi o njihovem delovanju, ta ocena pa bo Komisiji omogočila, da ugotovi, ali naj pusti, da uredbe o horizontalnih skupinskih izjemah in smernice prenehajo veljati, ali naj podaljša njihovo veljavnost ali naj jih revidira. Delovni dokument služb Komisije je predviden za leto 2021.

Komisija je leta 2020 nadaljevala z ocenjevanjem [uredbe o skupinskih izjemah za motorna vozila \(MVBER\)](#), sprejete leta 2010⁵⁵. Namen ocene je zbrati dejstva in dokaze o delovanju uredbe o skupinskih izjemah za motorna vozila in ustreznih smernic, zlasti s preverjanjem, v kolikšni meri so izpolnjeni njeni cilji. Uredba o skupinskih izjemah za motorna vozila preneha veljati maja 2023 in v skladu z njenimi določbami mora Komisija Parlamentu in Svetu leta 2021 predložiti poročilo o oceni.

[3.2.3 Ocena obvestila o opredelitvi trga](#)

Komisija je leta 2020 začela tudi z ocenjevanjem [obvestila o opredelitvi trga](#)⁵⁶. Obvestilo vsebuje smernice o načelih in dobrih praksah za uporabo pojma upoštevnega proizvodnega in geografskega trga s strani Komisije pri izvajanju konkurenčnega prava EU. Cilj ocene je ugotoviti, ali obvestilo še vedno ustreza svojemu namenu, zlasti glede na nedavni razvoj trga v različnih sektorjih, vključno z digitalnimi trgi. Rezultati vprašalnika bodo objavljeni v letu 2021.

---

⁵³ Uredba Komisije (EU) št. 1217/2010 z dne 14. decembra 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za nekatere skupine sporazumov o raziskavah in razvoju (UL L 335, 18.12.2010, str. 36).

⁵⁴ Uredba Komisije (EU) št. 1218/2010 z dne 14. decembra 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za nekatere skupine sporazumov o specializaciji in usklajena ravnanja (UL L 335, 18.12. 2010, str. 43).

⁵⁵ Uredba Komisije (EU) št. 461/2010 z dne 27. maja 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj v sektorju motornih vozil (UL L 129, 28.5.2010, str. 52).

⁵⁶ Glej Obvestilo Komisije o opredelitvi upoštevnega trga za namene konkurenčnega prava Skupnosti (UL C 372, 9.12.1997, str. 5).

3.2.4 Kolektivna pogajanja za samozaposlene

Digitalne platforme so vplivale na način dela ljudi. Zagotavljajo dostop do dela in večjo prožnost, lahko pa tudi privedejo do večje ranljivosti nekaterih delavcev. Tisti, ki storitve ponujajo prek digitalnih platform, ne ustrezajo vedno tradicionalnim kategorijam zaposlovanja in ni vedno jasno, ali pravila EU o konkurenci ovirajo kolektivna pogajanja za tiste, ki jih potrebujejo. Komisija je junija 2020 začela postopek ocenjevanja, ali so na ravni EU potrebni ukrepi, in sicer z zagotavljanjem večje pravne varnosti glede uporabe konkurenčnega prava EU za kolektivna pogajanja samozaposlenih. Začetni postopek zbiranja informacij je bil izveden v okviru posvetovanja o aktu o digitalnih storitvah. Hkrati je GD za konkurenco tesno sodeloval z deležniki, vključno s platformami in socialnimi partnerji. Januarja 2021 je Komisija objavila začetno oceno učinka, ki določa začetne možnosti za prihodnje ukrepe⁵⁷.

3.2.5 Uveljavljanje zasebnega prava – poročilo o izvajanju direktive o odškodninskih tožbah in Sporočila o varstvu zaupnih informacij na nacionalnih sodiščih

Direktiva o odškodninskih tožbah⁵⁸ določa pravila za zagotovitev, da lahko vsakdo, ki je utrpel škodo zaradi kršitve konkurenčnega prava s strani podjetja ali podjetniškega združenja, učinkovito uveljavlja pravico, da od tega podjetja ali podjetniškega združenja zahteva popolno odškodnino za takšno škodo pred nacionalnimi sodišči. Komisija je decembra 2020 Parlamentu in Svetu predložila [poročilo o izvajanju](#), kot to zahteva Direktiva⁵⁹.

V poročilu je ocenjeno izvajanje nekaterih temeljnih pravil Direktive, kot so pravica do popolne odškodnine, razkritje dokazov, dokazna vrednost odločb o kršitvah, zastaranju, nadaljnji prenos povečanih stroškov in ocena škode. Od sprejetja Direktive leta 2014 se je število odškodninskih tožb pred nacionalnimi sodišči znatno povečalo, odškodninske tožbe pa so postale veliko bolj razširjene v EU. Skupno število zadev je bilo glede na datum prve sodbe približno 50 na začetku leta 2014, po velikem povečanju pa 239 leta 2019. Teh 239 primerov je bilo iz trinajstih držav članic⁶⁰. Komisija je ugotovila, da je direktiva o odškodninskih tožbah verjetno povečala ozaveščenost žrtev kršitev konkurenčnega prava EU o njihovi pravici do učinkovitega zahtevka za odškodnino za povzročeno škodo.

Poleg tega je Komisija sprejela nezavezujoče [Sporočilo o varstvu zaupnih informacij na nacionalnih sodiščih](#) v postopkih za zasebno uveljavljanje konkurenčnega prava EU⁶¹. Sporočilo vsebuje smernice o ukrepih, ki jih lahko naložijo nacionalna sodišča za varovanje

⁵⁷ Začetna ocena učinka – kolektivne pogodbe za samozaposlene – področje uporabe pravil EU o konkurenci z dne 6. januarja 2021. Glej: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12483-Collective-bargaining-agreements-for-self-employed-scope-of-application-EU-competition-rules>.

⁵⁸ Direktiva 2014/104/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2014 o nekaterih pravilih, ki urejajo odškodninske tožbe po nacionalnem pravu za kršitve določb konkurenčnega prava držav članic in Evropske unije (UL L 349, 5.12.2014, str. 1).

⁵⁹ Člen 20 direktive o odškodninskih tožbah.

⁶⁰ Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Madžarska, Italija, Nizozemska, Poljska, Španija in Združeno kraljestvo.

⁶¹ Sporočilo Komisije: Sporočilo o varstvu zaupnih informacij na nacionalnih sodiščih v postopkih za zasebno uveljavljanje konkurenčnega prava EU (UL C 242, 22.7.2020, str. 1).

zaupnih informacij v celotnem postopku in po njegovem zaključku. Primeri takšnih ukrepov so redigiranje, zaupni krogi, uporaba strokovnjakov in zaslišanja.

3.3 Pregled pravil o državni pomoči

3.3.1 Zaključen pregled preverjanja primernosti pravil o državni pomoči

Komisija je leta 2020 zaključila leta 2019 začeto [preverjanje primernosti](#)⁶² pravil o državni pomoči, sprejetih v okviru svežnja za posodobitev področja državnih pomoči. V preverjanje primernosti so bile vključene tudi [Smernice o državnih pomočeh za prevoznike v železniškem prometu](#)⁶³ in [sporočilo o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov](#)⁶⁴. Komisija je preučila, ali pravila še vedno ustrezajo svojemu namenu, tudi glede na evropski zeleni dogovor⁶⁵, novo industrijsko strategijo⁶⁶ in digitalno strategijo⁶⁷ Komisije.

Rezultati preverjanja primernosti so bili objavljeni oktobra 2020. Komisija je ugotovila, da pravila, ki se ocenjujejo, še vedno v veliki meri ustrezajo namenu. Vendar je treba nekatere določbe revidirati, vključno s pojasnili, nadaljnjo racionalizacijo in poenostavitvijo ter prilagoditvami, da bodo odražale nedavne zakonodajne spremembe, sedanje prednostne naloge, spremembe na trgih in tehnološki razvoj. Da bi imela Komisija dovolj časa za spremembo pravil, je podaljšala⁶⁸ veljavnost teh pravil o državni pomoči do 31. decembra 2021⁶⁹. Pravila bi sicer prenehala veljati konec leta 2020.

---

⁶² Preverjanje primernosti je zajemalo naslednja pravila, ki so bila sprejeta v okviru posodobitve področja državne pomoči: uredbo o splošnih skupinskih izjemah (Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014, str. 1)); uredbo *de minimis* (Uredba Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L 352, 24.12.2013, str. 1)); smernice o regionalni državni pomoči (Smernice o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 (UL C 209, 23.7.2013, str. 1)); okvir za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije (Sporočilo Komisije: Okvir za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije (UL C 198, 27.6.2014, str. 1)); sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa (Sporočilo Komisije: Merila za analizo združljivosti državne pomoči za spodbujanje izvajanja pomembnih projektov skupnega evropskega interesa z notranjim trgovom (UL C 188, 20.6.2014, str. 4)); Smernice o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega financiranja (Sporočilo Komisije: Smernice o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega financiranja (UL C 19, 22.1.2014, str. 4)); Smernice o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom (Sporočilo Komisije – Smernice o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom (UL C 99, 4.4.2014, str. 3)); Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo (Sporočilo Komisije: Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 (UL C 200, 28.6.2014, str. 1)); Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (Sporočilo Komisije: Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (UL C 249, 31.7.2014, str. 1)). Poleg tega je zajemalo tudi smernice o železnicah iz leta 2008 in sporočilo o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov iz leta 2012. Ta pravila niso bila revidirana v okviru posodobitve področja državne pomoči, vendar je bila ocena pomembna glede na razvoj zakonodaje EU in uveljavljeno prakso Komisije.

⁶³ Sporočilo Komisije: Smernice Skupnosti o državnih pomočeh za prevoznike v železniškem prometu (UL C 184, 22.7.2008, str. 13).

⁶⁴ Sporočilo Komisije državam članicam o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov (UL C 392, 19.12.2012, str. 1).

⁶⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Evropski zeleni dogovor, COM(2019) 640 final, 11. december 2019.

⁶⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Nova industrijska strategija za Evropo (COM(2020) 102 final z dne 10. marca 2020).

⁶⁷ Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope, sporočilo Komisije z dne 19. februarja 2020.

⁶⁸ Sporočilo Komisije o podaljšanju veljavnosti in spremembah Smernic o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020, Smernic o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega financiranja, Smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020, Smernic o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah, Sporočila o merilih za analizo združljivosti državne pomoči za spodbujanje izvajanja

3.3.2 Pregled pravil o državni pomoči, ki podpirajo evropski zeleni dogovor

Pravila o državni pomoči so bistveni del zelenega prehoda. V skladu s sporočilom Komisije o evropskem zelenem dogovoru in načeli preverjanja primernosti so smernice o državni pomoči, pomembne za evropski zeleni dogovor, trenutno predmet ciljne revizije, ki naj bi bila končana do konca leta 2021. Te vključujejo [smernice o regionalni pomoči](#)⁷⁰, [sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa](#)⁷¹, [okvir za raziskave, razvoj in inovacije](#)⁷², [smernice za tvegano financiranje, okoljske in energetske smernice](#)⁷³ ter ustrezne določbe [uredbe o splošnih skupinskih izjemah](#)⁷⁴. Revidirane smernice za sistem trgovanja z emisijami (ETS) so bile sprejete leta 2020⁷⁵.

Spremenjene smernice za sistem trgovanja z emisijami so začele veljati 1. januarja 2021 z začetkom novega obdobja trgovanja z emisijami. Smernice za sistem trgovanja z emisijami državam članicam omogočajo, da podjetjem v tveganih sektorjih zagotavljajo nadomestilo za del višjih cen električne energije, ki so posledica signalov glede cene ogljika, ki jih ustvarja ETS (t. i. „posredni stroški emisij“).

Novembra 2020 je Komisija pozvala deležnike, naj predložijo pripombe⁷⁶ o nekaterih vidikih [smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo](#) zaradi načrtovane revizije. Smernice, katerih veljavnost je bila podaljšana do 31. decembra 2021, so bile ocenjene v okviru preverjanja primernosti. Ocena je pokazala, da so smernice omogočile učinkovitejšo in manj izkrivljajočo uporabo državnih sredstev za izboljšanje varstva okolja in doseganje ciljev energetske unije. Vendar jih je treba prilagoditi glede na nove tehnologije in nove vrste podpore ter nedavno okoljsko in energetsko zakonodajo in politiko.

Komisija je leta 2020 v okviru preverjanja primernosti zaključila ocenjevanje [sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa](#)⁷⁷ iz leta 2014. Rezultati so pokazali, da pravila za pomembne projekte skupnega evropskega interesa na splošno ustrezajo svojemu

---

pomembnih projektov skupnega evropskega interesa z notranjim trgov, Sporočila Komisije – Okvir za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije in Sporočila Komisije državam članicam o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov (UL C 224, 8.7.2020, str. 2).

⁶⁹ Naslednja pravila o državni pomoči so bila podaljšana do 31. decembra 2023: uredba o splošnih skupinskih izjemah, uredba de minimis, Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah. Glej tudi Uredbo Komisije (EU) 2020/972 z dne 2. julija 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 1407/2013 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti in o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti in ustreznimi prilagoditvami (UL L 215, 7.7.2020, str. 3).

⁷⁰ Smernice o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020, ki so začele veljati 2014 (UL C 209, 23.7.2013, str. 1).

⁷¹ Sporočilo Komisije: Merila za analizo združljivosti državne pomoči za spodbujanje izvajanja pomembnih projektov skupnega evropskega interesa z notranjim trgov (UL C 188, 20.6.2014, str. 4).

⁷² Okvir za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije (UL C 198, 27.6.2014, str. 1).

⁷³ Sporočilo Komisije: Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 (UL C 200, 28.6.2014, str. 1).

⁷⁴ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe.

⁷⁵ Sporočilo Komisije: Smernice za nekatere ukrepe državne pomoči v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov po letu 2021, SEC(2020) 320 final, SWD(2020) 190 final, SWD(2020) 191 final, SWD(2020) 192 final, SWD(2020) 193 final, SWD(2020) 194 final, SWD(2020) 195 final, 21. september 2020.

⁷⁶ Izjava Komisije o pozivu k predložitvi pripomb v zvezi z revizijo smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo z dne 12. novembra 2020.

⁷⁷ Sporočilo Komisije: Merila za analizo združljivosti državne pomoči za spodbujanje izvajanja pomembnih projektov skupnega evropskega interesa z notranjim trgov (UL C 188, 20.6.2014, str. 4).

namenu, vendar so lahko nekatere ciljno usmerjene spremembe upravičene glede na praktične izkušnje, pridobljene pri pomembnih projektih skupnega evropskega interesa (na področju mikroelektronike in baterij), in da se zagotovi, da pravila za pomembne projekte skupnega evropskega interesa v celoti podpirajo prednostne naloge Komisije, zlasti evropski zeleni dogovor in digitalno strategijo, ter olajša sodelovanje MSP. Posvetovanje o revidiranem sporočilu o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa se je začelo februarja 2021.

3.3.3 Posvetovanje z deležniki o smernicah o državni pomoči za širokopasovne povezave

Komisija je septembra 2020 začela javno posvetovanje, v katerem je države članice in druge deležnike pozvala, naj predložijo svoja stališča in pripombe o obstoječih pravilih EU o državni pomoči za javno podporo za vzpostavljanje širokopasovnih omrežij⁷⁸. Smernice o državni pomoči za širokopasovne povezave iz leta 2013 državam članicam omogočajo, da pod določenimi pogoji zagotovijo podporo za vzpostavljanje širokopasovnih omrežij⁷⁹. Javno posvetovanje je del splošne ocene, da se ugotovi, ali smernice še vedno ustrezajo svojemu namenu ali jih bo treba posodobiti glede na nedavni tehnološki in tržni razvoj.

3.3.4 Ocena svežnja storitev splošnega gospodarskega pomena se nadaljuje

Komisija je leta 2020 nadaljevala z ocenjevanjem svežnja za storitve splošnega gospodarskega pomena, sprejetega leta 2012. Ocena, ki se je začela leta 2019, zajema sporočilo o storitvah splošnega gospodarskega pomena, odločbo o storitvah splošnega gospodarskega pomena, okvir za storitve splošnega gospodarskega pomena in uredbo de minimis o storitvah splošnega gospodarskega pomena⁸⁰, če se uporabljajo za zdravstvene in socialne storitve (razen ocene uredbe de minimis o storitvah splošnega gospodarskega pomena, ki zajema širši nabor sektorjev). Splošni cilj svežnja je podpreti financiranje storitev splošnega gospodarskega pomena s strani držav članice, ki je ključnega pomena za državljane in družbo kot celoto, hkrati pa ohraniti ključne vidike nadzora nad državno pomočjo. Cilj ocene je preveriti, ali so pravila o storitvah splošnega gospodarskega pomena, ki se uporabljajo za zdravstvene in socialne storitve, še vedno ustrezna in zagotavljajo dodano vrednost EU. Rezultati ocene bodo objavljeni v letu 2021.

3.3.5 Pregled pravil o državni pomoči za kmetijstvo in ribištvo

Komisija je leta 2020 nadaljevala pregled pravil o državni pomoči za kmetijstvo in ribištvo. Pregled vključuje uredbo o skupinskih izjemah za kmetijstvo⁸¹, smernice o državni pomoči za kmetijstvo, gozdarstvo in podeželje⁸², uredbo o skupinskih izjemah za ribištvo⁸³, uredbo o

⁷⁸ Javno posvetovanje: Ocena pravil o državni pomoči za vzpostavljanje širokopasovne infrastrukture. Glej: https://ec.europa.eu/competition/consultations/2020_broadband/index_sl.html.

⁷⁹ Sporočilo Komisije: Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (UL C 25, 26.1.2013, str. 1).

⁸⁰ Ocena pravil o državni pomoči za zdravstvene in socialne storitve splošnega gospodarskega pomena ter uredbe de minimis o storitvah splošnega gospodarskega pomena. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/evaluation_sgei_en.html.

⁸¹ Uredba Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 193, 1.7.2014, str. 1).

⁸² Sporočilo Komisije: Smernice Evropske unije o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za obdobje 2014–2020 (UL C 204, 1.7.2014, str. 1).

pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture⁸⁴ ter smernice o državni pomoči za ribištvo in akvakulturo⁸⁵. Ti instrumenti, ki so bili podaljšani leta 2020, bodo prenehali veljati konec leta 2022 in se trenutno ocenjujejo. Ocene bi morale biti zaključene leta 2021, slediti pa bi jim morale ocene učinka v skladu z zahtevami za boljše pravno urejanje. Komisija izvaja revizijo s ciljem vzpostavitve novih sklopov pravil o državni pomoči za kmetijstvo in ribištvo, ki bi se morala začeti uporabljati leta 2023.

4. Prispevek politike varstva konkurence EU k digitalnemu prehodu in krepitvi enotnega trga

Predsednica Ursula von der Leyen je digitalno področje opredelila kot eno svojih glavnih prednostnih nalog za mandat Komisije z glavnim ciljem „Evropa, pripravljena na digitalno dobo“. Na konkurenčnih trgih morajo podjetja inovirati in postati učinkovitejša, da bi lahko bila uspešna. To velja zlasti za digitalne trge, ki temeljijo na inovacijah in se hitro razvijajo. Učinkovito izvrševanje pravil konkurence EU in regulativne reforme so ključnega pomena za digitalno preobrazbo gospodarstva EU, ki bo prispevalo k odpornemu okrevanju v EU. Komisija z izvrševanjem pravil konkurence EU še naprej odpravlja preostale ovire za enotni trg.

4.1 Uveljavljanje protimonopolnih pravil je prispevalo k digitalnemu prehodu in krepitvi enotnega trga

Na trgih integriranih vezij „system-on-a-chip“ (SoC) je Komisija uvedla začasne ukrepe za družbo Broadcom⁸⁶, vodilnega svetovnega dobavitelja čipov, ki se uporabljajo za TV-komunikatorje in modeme, ker je – po predhodnem mnenju Komisije – zlorabila svoj prevladujoči položaj na trgih SoC za (i) TV-komunikatorje, (ii) optične modeme in (iii) modeme xDSL, ko je s proizvajalci TV-komunikatorjev in modemov sklepala sporazume, ki so vsebovali določbe o izključnosti. Komisija se je oktobra 2020 odločila, da bo za pravno zavezujoče sprejela številne zaveze družbe Broadcom⁸⁷. Družba Broadcom se je zavezala, da bo začasno opustila obstoječe dogovore o izključnosti ali navidezni izključnosti in uveljavila določbe v zvezi s SoC za TV-komunikatorje in internetne modeme iz sporazumov s proizvajalci originalne opreme. Družba Broadcom se je strinjala, da v prihodnosti ne bo sklepala podobnih sporazumov.

Komisija je januarja 2020 zaključila končno preiskavo v zvezi s prodajo licenčnega blaga. Komisija je več družbam, ki pripadajo družbi Comcast Corporation, vključno z *NBCUniversal*, naložila globo v višini 14,3 milijona EUR zaradi kršitve protimonopolnih

---

⁸³ Uredba Komisije (EU) št. 1388/2014 z dne 16. decembra 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz ribogojstva, za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 369, 24.12.2014, str. 37).

⁸⁴ Uredba Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L 190, 28.6.2014, str. 45).

⁸⁵ Sporočilo Komisije: Smernice za preučitev državne pomoči sektorju ribištva in akvakulture (UL C 217, 2.7.2015, str. 1).

⁸⁶ Zadeva AT.40608, Broadcom, sklep Komisije z dne 16. oktobra 2019. Glej: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40608/40608_2791_11.pdf.

⁸⁷ Zadeva AT.40608, Broadcom – Obveznosti iz člena 9 Uredbe št. 1/2003, 7. oktober 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40608/40608_2794_3.pdf.

pravil EU⁸⁸. Družba NBCUniversal je v licenčne sporazume za filmsko trgovsko blago vključila določbe, ki pridobiteljem licenc prepovedujejo spletno prodajo, prodajo zunaj določenih ozemelj ali navedenim strankam. Te določbe so razdelile enotni trg v škodo potrošnikov.

Februarja 2020 je bila španska hotelska skupina Meliá v sektorju hotelskih nastanitvenih storitev kaznovana z globo v višini 6,7 milijona EUR, ker je v svoje sporazume z organizatorji potovanj vključila določbe, v skladu s katerimi so te pogodbe veljale samo za rezervacije potrošnikov s prebivališčem v določenih državah⁸⁹. Komisija je ugotovila, da je to razdelilo enotni trg zaradi omejevanja zmožnosti organizatorjev potovanj, da prosto prodajajo hotelsko nastanitev v vseh državah EGP in se odzivajo na neposredne želje potrošnikov, ki niso bili prebivalci opredeljenih držav.

Komisija je leta 2020 dosegla napredek pri preiskavah v tekočih zadevah in začela več pomembnih protimonopolnih preiskav na digitalnem področju.

Komisija je novembra 2020 družbi Amazon izdala utemeljeni ugovor, v katerem je začasno ugotovila, da je ta zlorabila svoj prevladujoči položaj in s tem kršila protimonopolna pravila EU⁹⁰. Amazon deluje kot trgovec na drobno na svojem trgu in hkrati omogoča tretjim prodajalcem, da prodajajo prek iste platforme. Ima dostop do pomembnih nejavnih podatkov navedenih tretjih prodajalcev. Te podatke vnaša v svoje maloprodajne algoritme in jih uporablja za umerjanje lastnih maloprodajnih ponudb v škodo drugih prodajalcev na trgu. Po

⁸⁸ Zadeva AT.40433, filmsko trgovsko blago, sklep Komisije z dne 30. januarja 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40433/40433_734_3.pdf.

⁸⁹ Zadeva AT.40528, Meliá (Holiday Pricing), sklep Komisije z dne 21. februarja 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40528/40528_418_3.pdf.

⁹⁰ Protimonopolna politika: Komisija družbi Amazon pošilja utemeljeni ugovor zaradi uporabe nejavnih podatkov o neodvisnih prodajalcih in začne drugo preiskavo praks e-poslovanja, sporočilo Komisije za medije z dne 10. novembra 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_2077.

predhodnem mnenju Komisije to ravnanje družbi Amazon omogoča, da izkoristi svoj prevladujoči položaj na trgu za zagotavljanje tržnih storitev v Franciji in Nemčiji.

Prav tako je Komisija novembra 2020 začela drugo uradno protimonopolno preiskavo poslovnih praks družbe Amazon⁹¹. Preiskava se nanaša na morebitne prakse dajanja prednosti lastnim izdelkom in storitvam in diskriminatorne prakse na trgu, ki ga vodi Amazon. Komisija sumi, da lahko Amazon na svojem trgu daje prednost lastnim maloprodajnim ponudbam ter ponudbam prodajalcev, ki uporabljajo logistične in dostavne storitve družbe Amazon (t. i. odprema Amazona). Komisija preučuje zlasti merila, ki jih Amazon določi za izbiro dobitnika oznake „Buy box“ na svojem trgu. Prav tako preučuje merila za izbor, ki prodajalcem omogočajo, da ponujajo izdelke strankam, ki uporabljajo program zvestobe Amazon Prime. Ta merila lahko privedejo tudi do prednostne obravnave maloprodajne dejavnosti družbe Amazon ali prodajalcev, ki uporabljajo logistične in dostavne storitve družbe Amazon. Da bi prodajalci lahko ustvarjali dejansko prodajo na trgu družbe Amazon, je ključnega pomena, da dobijo oznako „Buy box“ in dosežejo stranke Amazon Prime.

Komisija je junija 2020 začela štiri uradne preiskave proti družbi Apple. Komisija preučuje, ali pogoji in drugi ukrepi družbe Apple za vgradnjo storitve Apple Pay v trgovske aplikacije in spletna mesta na napravah iPhone in iPad kršijo protimonopolna pravila EU. Komisija prav tako preiskuje omejitve družbe Apple v zvezi z dostopom do funkcionalnosti komunikacije kratkega dosega (Near Field Communication – NFC) za brezplačno plačilo na napravah iPhone v trgovinah in domnevne zavrnitve dostopa do storitve Apple Pay⁹².

Poleg tega potekata dve preiskavi ločenih pritožb družbe Spotify in distributerja e-knjig/zvočnih knjig v zvezi z vplivom pravil platforme App Store na konkurenco na področju pretakanja glasbe in e-knjig/zvočnih knjig. V teh preiskavah Komisija preučuje, ali pravila družbe Apple za razvijalce aplikacij o distribuciji aplikacij prek platforme App Store kršijo pravila konkurence EU⁹³. Preiskave zadevajo zlasti obvezno uporabo lastniškega sistema družbe Apple za nakupovanje znotraj aplikacije (ki vključuje provizijo v višini 30 %, ki jo Apple zaračuna razvijalcem aplikacij v obliki naročnine) in omejitve zmožnosti razvijalcev, da uporabnike naprav iPhone in iPad obvestijo o alternativnih cenejših možnostih nakupa zunaj aplikacij. Pri zadevnem ravnanju lahko pride tudi do tega, da so razvijalci konkurenčnih aplikacij prikrajšani za pomembne podatke o uporabnikih, medtem ko lahko Apple pridobi dragocene podatke o dejavnostih in ponudbah svojih konkurentov.

Da bi Komisija lahko bolje razumela vprašanja konkurence, tržno dinamiko in poslovne izzive v sektorju interneta stvari, usmerjenega v potrošnike, je julija 2020 začela preiskavo sektorja interneta stvari⁹⁴. Preučila bo ravnanje, ki bi lahko omejevalo ali izkrivljalo konkurenco in pri katerem bi bilo lahko potrebno zgodnje posredovanje. Končno poročilo bo izdano leta 2022.

⁹¹ Zadeva AT.40703, Amazon – Buy Box, sklep Komisije z dne 10. novembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40703/40703_67_4.pdf.

⁹² Protimonopolna politika: Komisija začela preiskavo praks družbe Apple v zvezi s storitvijo Apple Pay, sporočilo Komisije za medije z dne 16. junija 2020. Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_20_1075.

⁹³ Protimonopolna politika: Komisija začela preiskave pravil platforme App Store družbe Apple, sporočilo Komisije za medije z dne 16. junija 2020. Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1073.

⁹⁴ Sklep Komisije z dne 16. julija 2020 o začetku preiskave sektorja potrošniških proizvodov in storitev, povezanih z internetom stvari, v skladu s členom 17 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 (COM(2020) 4754 final). Glej: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/IoT_decision_initiating_inquiry_en.pdf.

Komisija je julija 2020 trem dobaviteljem energije (Orbia, Clariant in Celanese) naložila globo v skupni višini 260 milijonov EUR zaradi dogovora o nakupu etilena po najnižji možni ceni v škodo prodajalcev etilena⁹⁵. Etilen je vnetljiva kemikalija, ki se uporablja predvsem za izdelavo polietilena, plastike, ki se danes najpogosteje uporablja. Vse družbe so priznale svojo vpletenost, pomagale Komisiji pri preiskavi in privolile v poravnavo zadeve. Četrtemu kartelistu, družbi Westlake, globa ni bila naložena, ker je kartel razkrila Komisiji.

Komisija je septembra 2020 zaključila še dve preiskavi kartela avtomobilskih delov⁹⁶. Proizvajalcema Brose in Kiekert je naložila globo v skupnem znesku 18 milijonov EUR. Magna in Brose sta sodelovala v dvostranskem kartelu glede modulov vrat in regulatorjev oken⁹⁷, medtem ko sta Magna in Kiekert sodelovala pri nedovoljenem dogovarjanju v zvezi z zaklepi in zapirali. V obeh kartelih so družbe določale cene in si izmenjevale poslovno občutljive informacije. Družbi Magna globa ni bila naložena, ker je oba kartela razkrila Komisiji.

Sporazum Teva–Cephalon o plačilu za odlog

Komisija je novembra 2020 naložila globo⁹⁸ farmacevtskima družbama Teva in Cephalon v višini 60,5 milijona EUR, ker sta se dogovorili, da bosta za več let odložili vstop cenejše generične različice zdravila družbe Cephalon za motnje spanja, imenovanega modafinil, na trg po izteku glavnih patentov družbe Cephalon. Sporazum je bil sklenjen precej preden je Teva prevzela Cephalon. S sporazumom so bila kršena protimonopolna pravila EU in povzročena je bila znatna škoda pacientom in zdravstvenim sistemom EU zaradi umetnega ohranjanja visokih cen modafinila.

Odločba zadeva sporazum o poravnavi v zvezi s patentom, s katerim je družba Cephalon družbo Teva spodbudila, da ni vstopila na trg z generično različico modafinila, v zameno za sveženj trgovinskih poslov, ki so koristili družbi Teva, in nekaj gotovinskih plačil. Teva je imela lastne patente v zvezi s proizvodnim procesom modafinila in je bila pripravljena vstopiti na trg modafinila z lastno generično različico, ki jo je že začela prodajati v Združenem kraljestvu. Nato se je z družbo Cephalon dogovorila, da se umakne s trga in ne predstavlja konkurence patentom družbe Cephalon. Preiskava Komisije je pokazala, da je bil več let cilj in učinek tega sporazuma o plačilu za odlog izločitev družbe Teva kot konkurenta in omogočanje družbi Cephalon, da še naprej zaračunava visoke cene, čeprav so njeni glavni patenti za modafinil že zdavnaj potekli.

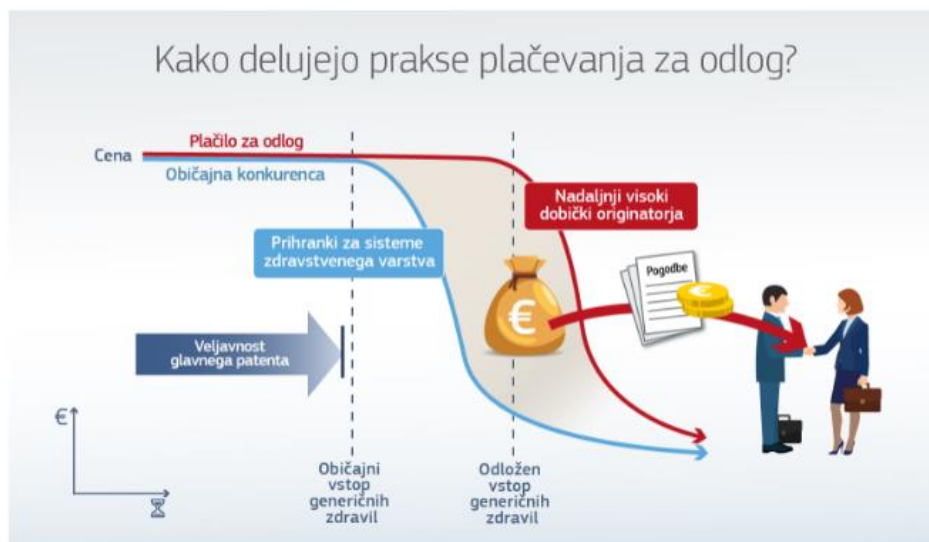
⁹⁵ Zadeva AT.40410, etilen, sklep Komisije z dne 14. julija 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40410/40410_1654_6.pdf.

⁹⁶ Komisija je v zadnjih letih zaradi kartelnih dejavnosti naložila globo dobaviteljem avtomobilskih ležajev, žičnih napeljav v avtomobilih, fleksibilne pene, ki se uporablja v avtomobilskih sedežih, parkirnih grelnikov v avtomobilih in tovornjakih, alternatorjev in zaganjalnikov, klimatskih naprav in sistemov za hlajenje motorjev, sistemov razsvetljave, varnostnih sistemov za potnike, vžigalnih svečk, zavornih sistemov, varnostnih pasov, zračnih blazin in volanov.

⁹⁷ Zadeva AT.40299, sistemi zapiranja, sklep Komisije z dne 29. septembra 2020, javna različica še ni na voljo.

⁹⁸ Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_20_2220.

4.2 Nadzor nad združitvami je prispeval k digitalnemu prehodu in okreplil enotni trg

Splošno sodišče je maja 2020 razveljavilo sklep Komisije iz leta 2016 o prepovedi združitve družb Hutchinson 3G in Telefonica UK⁹⁹. Komisija je ugotovila, da bi združitev štirih družb v tri povzročila zvišanje cen in omejitev izbire za potrošnike na trgu mobilne telefonije v Združenem kraljestvu. Splošno sodišče je potrdilo, da lahko Komisija prepove koncentracije, ki ne ustvarjajo ali krepijo prevladujočega položaja, vendar le, če bi združitev lahko vplivala na konkurenco v obsegu, ki bi bil enakovreden učinku prevladujočega položaja. Splošno sodišče je ugotovilo, da Komisija ni dokazala, da bi koncentracija odpravila pomemben konkurenčni pritisk, kar bi povzročilo znatno oviro za učinkovito konkurenco. Komisija se je zoper sodbo pritožila Sodišču.

Komisija je novembra 2020 ob upoštevanju zavez odobrila predlagan prevzem družbe Covage s strani družbe SFR FTTH, ki jo skupaj nadzorujejo družbe Altice, Allianz in Omers¹⁰⁰. SFR FTTH in Covage sta glavna operaterja optičnih omrežij v Franciji. Družba Covage prodaja dostop do optičnih omrežij na veleprodajni ravni, Altice pa je dejavna tako na veleprodajni kot maloprodajni ravni. Komisija je ugotovila, da bi transakcija združenim podjetjem zagotovila zelo močan položaj na trgu veleprodajnih storitev optike za podjetja (FTTO). Posledično bi imeli alternativni trgovci na drobno manj alternativnih dobaviteljev. Ker bi družba Covage postala vertikalno vključena v maloprodajne dejavnosti družbe SFR, bi združeni subjekt lahko maloprodajnim konkurentom preprečil dostop do zmogljivosti optičnih kablov družbe Covage na veleprodajni ravni in bil k temu spodbujen. Družba SFR je ponudila odprodajo 95 % dejavnosti FTTO družbe Covage in sklenitev prehodnega sporazuma o storitvah, da bi odprodano podjetje postalo popolnoma neodvisno.

Komisija je pogojno odobrila prevzem družbe Fitbit s strani družbe Google decembra 2020¹⁰¹. Fitbit razvija, proizvaja in distribuira pametne ure in naprave za spremljanje telesne

⁹⁹ Zadeva T-399/16, CK Telecoms UK Investments Ltd proti Evropski komisiji, sodba Splošnega sodišča z dne 28. maja 2020. Glej: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=T-399/16>.

¹⁰⁰ Zadeva M.9728, Altice/Omers/Allianz/Covage, sklep Komisije z dne 27. novembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9728.

¹⁰¹ Zadeva M.9660, Google/Fitbit, sklep Komisije z dne 17. decembra 2020. Glej:

dejavnosti. Komisija je imela pomisleke, da bi Google lahko uporabil podatkovne zbirke družbe Fitbit za povečanje že tako velike količine podatkov, ki jih ima Google za personalizacijo oglasov. Google bi lahko tudi omejil dostop konkurentov do spletnega vmesnika za aplikacijsko programiranje (API) družbe Fitbit in postavil konkurenčne proizvajalce zapestnih naprav v slabši položaj, tako da bi poslabšal njihovo interoperabilnost s pametnimi telefoni Android. Da bi Google pridobil dovoljenje, se je zavezal, da ne bo uporabljal podatkov družbe Fitbit za storitev Google Ads in da bo te podatke hranil ločeno v podatkovnih silosih. Zavezal se je tudi, da bo zadevnim tretjim osebam še naprej omogočal dostop do podatkov o zdravju in telesni pripravljenosti uporabnikov v programskih aplikacijah prek spletnega vmesnika za aplikacijsko programiranje družbe Fitbit brez stroškov in ob soglasju uporabnika. Družba se je tudi zavezala, da bo še naprej omogočala interoperabilnost konkurenčnih zapestnih naprav s pametnimi telefoni Android. Nazadnje, zaveze vključujejo mehanizem hitrega reševanja sporov, ki ga lahko uporabijo tretje strani.

Evropska komisija je pri dobavi motornih goriv in sorodnih izdelkov julija 2020 pogojno odobrila prevzem družbe Grupa Lotos s strani družbe PKN Orlen, ki sta veliki poljski integrirani naftni in plinski družbi¹⁰². Komisija je imela pomisleke, da bi transakcija, kot je bila prvotno priglášena, škodila konkurenci na področju motornih goriv na Poljskem, goriv za reakcijske motorje na Poljskem in Češkem ter povezanih izdelkov, kot so različne vrste bitumna na Poljskem. Družba PKN Orlen je ponudila paket odprodaj in drugih zavez. Paket je vključeval odprodajo deleža v rafineriji, skladiščih, maloprodajnih bencinskih črpalkah in obratih za proizvodnjo bitumna. Komisija je ugotovila, da bi ti ukrepi konkurentom omogočili učinkovito konkuriranje združenemu subjektu.

V sektorju železniškega prevoza je Komisija julija 2020 pogojno odobrila prevzem družbe Bombardier Transportation s strani družbe Alstom¹⁰³. Alstom in Bombardier sta vodilna svetovna proizvajalca v sektorju železniškega prevoza ter konkurirata pri proizvodnji in dobavi zelo hitrih vlakov (tirna vozila za zelo visoke hitrosti) in železniških signalizacijskih rešitev. Komisija je ugotovila, da bi transakcija povzročila resne pomisleke glede konkurence. Alstom bi postal nesporni vodilni proizvajalec na trgu tirnih vozil za zelo visoke hitrosti in medmestnih tirnih vozil ter signalizacije na glavnih progah. Komisija je sprejela celovit sveženj zavez, ki so ga ponudila podjetja, ki se združujejo in ki odprodajajo železniške perone in proizvodne zmogljivosti za tirna vozila za zelo visoke hitrosti in medmestna tirna vozila. Alstom in Bombardier sta konkurentom s področja signalizacije ponudila tudi oskrbo z obstoječimi enotami v vozilu, potrebnimi vmesniškimi informacijami in podporo.

---

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9660.

¹⁰² Zadeva M.9014, PKN Orlen/Grupa Lotos, sklep Komisije z dne 14. julija 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9014.

¹⁰³ Zadeva M.9779, Alstom/Bombardier Transportation, sklep Komisije z dne 31. julija 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9779.

Združitev družb Fiat Chrysler / Peugeot

V avtomobilskem sektorju je Komisija po poglobljeni preiskavi in pod pogoji odobrila združitev družb Fiat Chrysler Automobiles (FCA) in Peugeot SA (PSA)¹⁰⁴. S transakcijo je nastala četrta največja avtomobilska skupina na svetu, imenovana Stellantis. Komisija je ugotovila, da bi združitev škodila konkurenci na trgu majhnih lahkih gospodarskih vozil v več državah članicah. Družbi, ki se združujeta, sta se zavezali, da bosta sedanji sporazum o sodelovanju med PSA in Toyoto razširili na majhna lahka gospodarska vozila. PSA proizvaja vozila Toyota za prodajo v EU. Razširjeni sporazum bo povečal proizvodne zmogljivosti, ki bodo na voljo Toyoti, transferne cene pa se bodo znižale za vozila, pripadajoče nadomestne dele in dodatke. Ti ukrepi Toyoti omogočajo učinkovito konkuriranje skupini Stellantis in širitev trga EU za majhna lahka gospodarska vozila. Poleg tega sta se družbi FCA in PSA dogovorili o spremembi sporazumov o popravilih in vzdrževanju, sklenjenih z njunimi mrežami serviserjev. Omogočen bo lažji dostop do mrež serviserjev, kar bo konkurentom in novim udeležencem omogočilo konkuriranje na trgu majhnih lahkih gospodarskih vozil.

4.3 Državna pomoč je olajšala digitalni prehod in zaščitila enotni trg

Širokopasovna infrastruktura, ki izpolnjuje potrebe po zelo visokih digitalnih hitrostih, zmogljivostih in kakovosti, je ključna za doseganje ciljev povezljivosti EU do leta 2025, določenih v digitalni strategiji¹⁰⁵. Državna pomoč prispeva k vzpostavitvi visokozmogljivih širokopasovnih omrežij v EU pri odpravljanju nedelovanj trga, tj. razmer in področij, kjer komercialni operaterji nimajo spodbude za zagotavljanje zadostne širokopasovne pokritosti.

Komisija je avgusta 2020 odobrila shemo bonov v višini 200 milijonov EUR za pomoč družinam z nizkimi dohodki v Italiji pri dostopu do visokohitrostnih širokopasovnih storitev¹⁰⁶. Shema državne pomoči bo zmanjšala digitalni razkorak v Italiji in hkrati omejila morebitna izkrivljanja konkurence. Komisija je decembra 2020 odobrila tudi shemo bonov v višini 20 milijonov EUR za pomoč študentom v Grčiji pri dostopu do širokopasovnih storitev in za pomoč pri učenju na daljavo prek spleta¹⁰⁷.

Komisija je v skladu s pravili EU o državni pomoči odobrila nemško shemo za podporo vzpostavitvi zelo visokozmogljivih širokopasovnih omrežij v Nemčiji¹⁰⁸. Cilj sheme je razvoj nove, javno financirane zelo visokozmogljive infrastrukture povezljivosti, ki bo gospodinjstvom, podjetjem in javnim ustanovam v Nemčiji zagotovila hitrejši internet. Nemčija bo dala prednost gospodinjstvom, ki imajo dostop do hitrosti, manjše od 100 megabitov na sekundo, ter tako prispevala k zmanjšanju digitalnega razkoraka med podeželskimi in mestnimi območji v Nemčiji. Nemčija si v okviru sheme prizadeva, da bi bila gigabitna omrežja na voljo vsem državljanom do konca leta 2025.

¹⁰⁴ Zadeva M.9730 FCA/PSA, sklep Komisije z dne 21. decembra 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_9730.

¹⁰⁵ Sporočilo Komisije z naslovom Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope, 19. februar 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-shaping-europes-digital-future-feb2020_en_4.pdf.

¹⁰⁶ Zadeva SA.57495 – Italija – Boni za širokopasovno povezavo za nekatere kategorije družin, COM(2020) 5269 final, sklep Komisije z dne 4. avgusta 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202037/286902_2187163_119_2.pdf.

¹⁰⁷ Zadeva SA.57357 – Grčija – Shema bonov za širokopasovno povezavo za študente, COM(2020) 8441 final, sklep Komisije z dne 3. decembra 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/20212/288333_2230042_140_2.pdf.

¹⁰⁸ Zadeva SA.52732 – Nemčija – Nacionalna gigabitna shema, COM(2020) 7859 final, sklep Komisije z dne 13. novembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202048/288295_2213478_121_2.pdf.

5. Prispevek politike konkurence EU k zelenemu prehodu

EU si močno prizadeva spoprijeti se s podnebnimi spremembami in degradacijo okolja ter spodbujati evropski zeleni dogovor kot evropsko strategijo za rast. Zelene inovacije niso le jedro političnih ambicij EU, temveč se odražajo tudi v njenih regulativnih predlogih in prednostnih nalogah financiranja. Politika konkurence EU je v dobrem položaju, da prispeva k okoljskim in podnebnim ciljem EU, vključno z razogljčenjem gospodarstva in prehodom s fosilnih goriv, ki onesnažujejo okolje, na alternativna goriva v prometnem sektorju v skladu s politiko mobilnosti Komisije.

V zvezi s tem je Komisija oktobra 2020 objavila [poziv za prispevke v zvezi s sinergijami pravil konkurence in trajnostnih politik](#)¹⁰⁹. Komisija je pozvala različne deležnike, vključno s strokovnjaki za konkurenco, akademskimi krogi, predstavniki industrije, okoljevarstvenimi skupinami in potrošniškimi organizacijami, naj predložijo svoja stališča in prispevke o tem, kako protimonopolna politika, politika glede združitvev in politika državne pomoči dopolnjujejo z okoljsko in podnebno politiko. Prispevki so bili vključeni v [konferenco](#), ki je potekala februarja 2021. Poročilo o razmislekih iz postopka posvetovanja je predvideno za sredino leta 2021.

5.1 Državna pomoč za olajšanje zelenega prehoda

Na področju nadzora nad državno pomočjo je Komisija ocenila in odobrila državne ukrepe, ki spodbujajo uporabo obnovljivih virov energije, izboljšujejo energetske učinkovitost, po potrebi podpirajo vzpostavitev brezemisijske/nizkoemisijske infrastrukture za mobilnost, spodbujajo povpraševanje po brezemisijskih/nizkoemisijskih vozilih za javni in zasebni prevoz ter zmanjšujejo emisije CO₂ in druge emisije (vključno z ukrepi za razogljčenje) ali izboljšujejo krožnost.

Komisija je julija 2020 odobrila shemo za podporo proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov na Irskem, tj. shemo za podporo obnovljivim virom električne energije (RESS)¹¹⁰. Shema RESS bo Irski pomagala doseči nacionalni cilj, tj. prehod s fosilnih goriv, in do leta 2030 doseči 70-odstotni delež obnovljivih virov v mešanici virov električne energije. Komisija je ugotovila, da je pomoč potrebna, ima spodbujevalni učinek ter je sorazmerna in omejena na najmanjši potreben znesek, saj bo znesek pomoči določen s konkurenčnimi dražbami. Zadeva kaže tudi, kako podpreti projekte, ki so jih razvile skupnosti za obnovljivo energijo in za skupnosti, ki gostijo projekte, ki jih podpira shema RESS v skladu s pravili o državni pomoči.

Komisija je maja 2020 sklenila, da je nadomestilo v višini 52,5 milijona EUR, ki ga je Nizozemska odobrila za predčasno zaprtje termoelektrarne na premog Hemweg, v skladu s

---

¹⁰⁹ Politika konkurence kot podpora zelenemu dogovoru – Razpis za prispevke, memorandum Komisije z dne 13. oktobra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/information/green_deal/call_for_contributions_sl.pdf.

¹¹⁰ Zadeva SA.54683 – Shema za podporo obnovljivim virom električne energije na Irskem, sklep Komisije z dne 20. julija 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_54683.

pravili EU o državni pomoči¹¹¹. Ukrep bo prispeval k zmanjšanju CO₂ brez neupravičenega izkrivljanja konkurence na enotnem trgu. Komisija je sprejela podoben sklep v zvezi z nadomestili za predčasno zaprtje elektrarn na premog v Nemčiji¹¹².

Komisija je novembra 2020 odobrila romunsko shemo za podporo izgradnji in/ali nadgradnji sistemov daljinskega ogrevanja, ki temeljijo izključno na obnovljivih virih energije¹¹³. Ukrep bo omogočil prehod s proizvodnje energije iz fosilnih goriv na proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije. Pravila o državni pomoči državam članicam omogočajo, da podprejo proizvodnjo in distribucijo daljinskega ogrevanja pod nekaterimi pogoji iz Smernic Komisije o državni pomoči za varstvo okolja in energijo. Naložbeni načrt za evropski zeleni dogovor, ki ga je Komisija objavila januarja 2020, državam članicam omogoča, da povečajo najvišji znesek podpore za proizvodnjo daljinskega ogrevanja.

Komisija je decembra 2020 odobrila nizozemsko shemo v višini 30 milijard EUR za podporo projektom za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov na Nizozemskem¹¹⁴. Shema (Stimulerend Duurzame Energieproductie (SDE++)) bo prispevala k okoljskim ciljem EU brez neupravičenega izkrivljanja konkurence. Ta inovativna shema bo odprta za projekte, ki temeljijo na različnih tehnologijah (električna energija iz obnovljivih virov, plin in toplota, uporaba industrijske odpadne toplote in toplotnih črpalk, elektrifikacija industrijskih toplotnih procesov in elektrifikacija proizvodnje vodika ter zajemanje in shranjevanje ogljika za industrijske procese, vključno s proizvodnjo vodika in sežiganjem odpadkov), ki se bodo potegovali za podporo na podlagi ton emisij CO₂, zmanjšanih v primerjavi z izhodiščem.

Drugi pomembni projekt skupnega evropskega interesa za baterije

Leta 2020 so potekale razprave med 12 državami članicami in Komisijo o drugem pomembnem projektu skupnega evropskega interesa v zvezi z vrednostno verigo baterij. Decembra 2020 so Avstrija, Belgija, Hrvaška, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Italija, Poljska, Slovaška, Španija in Švedska skupaj priglasile drugi pomembni projekt skupnega evropskega interesa za baterije za e-mobilnost in shranjevanje energije. Projekt, imenovan evropske inovacije na področju baterij, bo podpiral raziskave in inovacije v vrednostni verigi baterij. Dvanajst držav članic bo v prihodnjih letih zagotovilo sredstva v višini do 2,9 milijarde EUR. Pričakuje se, da bo javno financiranje sprostilo dodatnih 9 milijard EUR zasebnih naložb. Projekt dopolnjuje prvi pomembni projekt skupnega evropskega interesa v vrednostni verigi baterij, ki ga je Komisija odobrila decembra 2019. Projekt je skladen s politikami Komisije za prehod z uporabe okolju škodljivih fosilnih goriv na tehnologije alternativnih goriv in dvojni prehod gospodarstva EU v okviru evropskega zelenega dogovora in

¹¹¹ Zadeva SA.54537 – Nizozemska – Prepoved premoga za proizvodnjo električne energije na Nizozemskem, sklep Komisije z dne 12. maja 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/1/202025/284556_2165085_151_2.pdf.

¹¹² Zadeva SA.58181, Razpisni mehanizem za postopno opuščanje črnega premoga v Nemčiji, sklep Komisije z dne 25. novembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2208.

¹¹³ Zadeva SA.55433 – Romunija – Projekti daljinskega ogrevanja iz obnovljivih virov električne energije, sklep Komisije z dne 6. novembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/1/20214/287759_2235900_143_2.pdf.

¹¹⁴ Zadeva SA.53525 – Nizozemska – Shema SDE++ za projekte zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, vključno z obnovljivimi viri energije, sklep Komisije z dne 14. decembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_53525.

digitalne strategije¹¹⁵. Komisija je januarja 2021 sprejela odločbo o odobritvi tega pomembnega projekta skupnega evropskega interesa¹¹⁶.

V letu 2020 so se nadaljevale razprave med Komisijo, državami članicami in industrijo o morebitnih novih pomembnih projektih skupnega evropskega interesa na področju tehnologij vodika, nizkoogljičnih industrij mikroelektronike in baterij.

5.2 Izvrševanje protimonopolnih pravil in nadzor nad združitvami prispevata k zelenemu prehodu

Izvrševanje protimonopolnih pravil je lahko osredotočeno na ravnanje družb, ki je potencialno usmerjeno v omejevanje konkurence pri razvoju čistih tehnologij, in tudi na odvrčanje od ravnanja, namenjenega omejevanju dostopa do bistvenih infrastruktur ali prostega pretoka virov, potrebnih za krožno gospodarstvo in cilje evropskega zelenega dogovora.

Komisija je leta 2020 nadaljevala s preiskavo zoper BMW, Daimler in VW (Volkswagen, Audi in Porsche) zaradi domnevnega omejevanja konkurence na področju tehnologije čiščenja emisij¹¹⁷.

Ukrepi za izvrševanje protimonopolnih pravil imajo lahko tudi vlogo pri podpiranju cilja evropskega zelenega dogovora, tj. razvoja konkurenčnega in privlačnega sektorja železniškega potniškega prometa. V tem okviru je Komisija nadaljevala preiskave, ki potekajo¹¹⁸. V primeru Čeških železnic je prvotni železniški prevoznik České dráhy osumljen uporabe plenilskih cen na potniški železniški progi Praga–Ostrava, ki je glavna proga češkega železniškega omrežja. Komisija je oktobra 2020 družbi České dráhy poslala obvestilo o nasprotovanju¹¹⁹.

6. Gospodarstvo za ljudi – prispevek politike konkurence EU k bolj poglobljeni in pravičnejši ekonomski in monetarni uniji

Socialno tržno gospodarstvo je temelj, na katerem temelji EU, politika konkurence EU pa je njegova opora. Posamezniki in podjetja uspevajo, če gospodarstvo dela zanje. Komisija je leta 2020 podprla ta glavni cilj Komisije s spodbujanjem konkurence, enakih konkurenčnih

¹¹⁵ Sporočilo Komisije z naslovom Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope, 19. februar 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-shaping-europes-digital-future-feb2020_en_4.pdf.

¹¹⁶ Državna pomoč: Komisija odobrila 2,9 milijarde EUR javne podpore dvanajstih držav članic za drugi vseevropski raziskovalni in inovacijski projekt vzdolž celotne vrednostne verige baterij, sporočilo Komisije za medije z dne 26. januarja 2021. Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_226. Nezaupna različica sklepa bo na voljo pod številkami zadev SA.55855 (Avstrija), SA.55840 (Belgija), SA.55844 (Hrvaška), SA.55846 (Finska), SA.55858 (Francija), SA.55831 (Nemčija), SA.56665 (Grčija), SA.55813 (Italija), SA.55859 (Poljska), SA.55819 (Slovaška), SA.55896 (Španija) in SA.55854 (Švedska) v registru državnih pomoči na spletišču na temo konkurence. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/.

¹¹⁷ Zadeva AT.40178, –Emisije iz avtomobilov, obvestilo Komisije o nasprotovanju z dne 5. aprila 2019, glej:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_2008.

¹¹⁸ Komisija bo nadaljevala s svojimi protimonopolnimi preiskavami tudi v primeru suma uporabe plenilskih cen na potniški železniški progi Praga–Ostrava, ki je glavna proga češkega železniškega omrežja.

¹¹⁹ Zadeva AT.40156, Češke železnice. Komisija je družbi České dráhy poslala obvestilo o nasprotovanju zaradi domnevne uporabe plenilskih cen. Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_2017.

pogojev in digitalnega okvira pri ukrepih za izvajanje svežnja za okrevanje v okviru evropskega semestra, unije kapitalskih trgov, bančne unije in učinkovite obdavčitve¹²⁰.

6.1 Zagotavljanje trajnosti v bančnem sektorju

Leta 2020 ni bilo novih posameznih primerov državne pomoči finančnim institucijam. Kljub temu je Komisija odobrila podaljšanje že obstoječih shem, v okviru katerih lahko države članice pomagajo pri pravilnem izstopu zelo majhnih finančnih institucij ali kreditnih zadrug v težavah s trga, če bi bilo to v konkretnem primeru potrebno. Komisija je takšne sheme odobrila na Poljskem, v Italiji in na Irskem¹²¹. Komisija je v Grčiji in Italiji odobrila tudi sheme likvidnostne podpore za dobre banke z začasnimi likvidnostnimi težavami, če bi bila ta v konkretnem primeru potrebna¹²².

Države članice so še naprej spodbujale ustanavljanje ali širitev razvojnih bank. Z vidika državne pomoči so lahko javno financirane razvojne banke dejavne z natančno opredeljenimi pristojnostmi, s katerimi se obravnava nedelovanje trga in pod pogojem, da ne izrivajo komercialnih finančnih institucij. Komisija je leta 2020 odobrila financiranje za Invest International, novo razvojno finančno institucijo na Nizozemskem¹²³. Komisija je odobrila tudi financiranje ustanovitve škotske nacionalne investicijske banke¹²⁴. Nazadnje je Komisija odobrila ustanovitev nove nacionalne razvojne banke na Portugalskem, Banco Português de Fomento¹²⁵. V letu 2020 so se sheme brez pomoči še naprej uporabljale v Italiji (GACS) in Grčiji (Hercules), ki so bile uvedene za reševanje težav z visokimi ravnmi nedonosnih kreditov iz preteklosti. Te sheme so uspešni primeri, kako lahko države članice pomagajo bankam urediti bilance stanja brez dodelitve pomoči ali izkrivljanja konkurence.

---

¹²⁰ Sporočilo Komisije: Akcijski načrt za boj proti davčnim goljufijam ter preprosto in enostavno obdavčitev (drugo četrletje 2020), vključen v prilagojeni delovni program Komisije 2020 (COM(2020) 440 final), Priloga 1 in 2, 27. maj 2020.

¹²¹ Zadeva SA.58389 – Peto podaljšanje sheme za reševanje zadružnih bank in majhnih poslovnih bank, sklep Komisije z dne 29. oktobra 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_58389; zadeva SA.56635 – Deseto podaljšanje sheme za pravilno likvidacijo kreditnih zadrug, sklep Komisije z dne 8. junija 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_56635; Zadeva SA.57053 – Enajsto podaljšanje sheme za prestrukturiranje in stabilizacijo kreditne zadruge, sklep Komisije z dne 8. maja 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57053; zadeva SA.58819 – Dvanajsto podaljšanje sheme za prestrukturiranje in stabilizacijo kreditne zadruge, sklep Komisije z dne 30. oktobra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_58819; zadeva SA.57378 – Šestnajsto podaljšanje sheme za reševanje kreditne zadruge za obdobje 2020–2021, sklep Komisije z dne 12. junija 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57378; zadeva SA.57516 – Italijanska shema pravilne likvidacije za majhne banke. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=3.

¹²² Zadeva SA.57262 – Podaljšanje grške državne jamstvene sheme za banke v obdobju od 1. junija 2020 do 30. novembra 2020 (člen 2 zakona 3723/2008), sklep Komisije z dne 16. junija 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57262; zadeva SA.57515 – COVID-19 – IShema likvidnostne podpore za italijanske banke, sklep Komisije z dne 10. novembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_57515.

¹²³ Zadeva SA.55465 – Invest International, sklep Komisije z dne 29. maja 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_55465.

¹²⁴ Zadeva SA.54780 – Škotska nacionalna investicijska banka, sklep Komisije z dne 5. novembra 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_54780.

¹²⁵ Zadeva SA.55719, Banco Português de Fomento, sklep Komisije z dne 4. avgusta 2020. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_55719.

6.2 Sprejemanje ukrepov proti selektivnim davčnim ugodnostim

Boj proti davčnim utajam in izogibanju davkom je visoko na seznamu prednostnih nalog Komisije. Komisija je leta 2020 nadaljevala s preiskavo domnevne državne pomoči, ki naj bi jo Nizozemska dodelila družbam Inter IKEA, Starbucks in Nike, domnevne pomoči, ki jo je Luksemburg dodelil družbi Huhtamäki, in domnevne pomoči, ki jo je Belgija dodelila 39 posameznim upravičencem do pomoči iz belgijske sheme presežnega dobička.

Splošno sodišče je julija 2020 razveljavilo odločbo Komisije iz leta 2016, v kateri je Komisija ugotovila, da irski davčni stališči v korist družbe Apple pomenita nezdružljivo državno pomoč. Razsodilo je, da Komisija ni pravno zadostno dokazala, da je bila družbi Apple dodeljena selektivna gospodarska prednost¹²⁶. Menilo je, da Komisija ni dokazala, da sta bili sporni davčni stališči posledica diskrecijske pravice irskih davčnih organov. Poleg tega je Splošno sodišče menilo, da Komisija ni uspela dokazati metodoloških napak v spornih davčnih stališčih, kar bi privedlo do zmanjšanja obdavčljivih dobičkov družbe Apple na Irskem. Komisija se je zoper sodbo pritožila Sodišču¹²⁷.

7. Združevanje moči pri spodbujanju evropske in svetovne kulture na področju konkurence

7.1 Sodelovanje z nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, v okviru Evropske mreže za konkurenco

Komisija in nacionalni organi, pristojni za konkurenco, iz vseh držav članic EU so leta 2020 nadaljevali sodelovanje in zagotavljanje skladne uporabe členov 101 in 102 PDEU prek Evropske mreže za konkurenco¹²⁸. Cilj mreže je vzpostaviti učinkovit pravni okvir za izvrševanje konkurenčnega prava EU proti družbam, ki se ukvarjajo s čezmejnimi poslovnimi praksami, ki omejujejo konkurenco.

Leta 2020 je bilo v okviru mreže začetih 139 novih preiskav in predloženih 97 predvidenih odločb. Ti podatki vključujejo preiskave oziroma odločbe Komisije. Poleg teh mehanizmov sodelovanja, določenih v Uredbi (ES) št. 1/2003, se skladno izvrševanje pravil konkurence EU zagotavlja tudi z drugimi delovnimi tokovi sodelovanja v okviru Evropske mreže za konkurenco. Mreža se je redno srečevala, da je razpravljala o primerih v zgodnjih fazah, vprašanjih politike in zadevah strateškega pomena. Leta 2020 je bilo organiziranih 24 sestankov med horizontalnimi delovnimi skupinami in podskupinami za posamezni sektor, na katerih so si uradniki organov EU, pristojnih za konkurenco, izmenjali mnenja. Kot je opisano v oddelku 2.2 zgoraj, je Evropska mreža za konkurenco izdala skupno izjavo o

¹²⁶ Zadevi T-778/16 in T-892/16 – Državne pomoči – Pomoč, ki jo je izvedla Irska – Sklep o razglasitvi pomoči za nezdružljivo z notranjim trgov in za nezakonito ter o odreditvi njenega vračila – Davčna stališča (tax rulings) – Selektivne davčne prednosti – Neodvisno tržno načelo, sodbe z dne 15. julija 2020. Glej: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=228621&doclang=sl>.

¹²⁷ Izjava izvršne podpredsednice Margrethe Vestager o odločitvi Komisije, da se pritoži zoper sodbo Splošnega sodišča v zadevi davčne državne pomoči družbi Apple na Irskem, izjava Komisije z dne 25. septembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/STATEMENT_20_1746.

¹²⁸ Obvestilo Komisije o sodelovanju v okviru mreže organov, pristojnih za konkurenco (UL C 101, 27.4.2004, str. 43, in UL C 374, 13.10.2016, str. 10). Glej: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52004XC0427%2802%29>.

uporabi protimonopolnih pravil med krizo zaradi COVID-19 in tesno sodelovala pri vprašanjih konkurence, povezanih s COVID-19.

Komisija je leta 2020 spremljala in pomagala državam članicam pri njihovih prizadevanjih za vključitev direktive o Evropski mreži za konkurenco plus (ECN+) v nacionalno pravo do 4. februarja 2021¹²⁹. Z Direktivo bo zagotovljeno, da bodo imeli nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pri uporabi enakih pravnih določb, tj. protimonopolnih pravil EU, učinkovita orodja in vire za izvrševanje pravil, potrebne za odkrivanje in sankcioniranje podjetij, ki kršijo člena 101 in 102 PDEU. Zagotovljeno bo tudi, da bodo lahko odločitve sprejemali popolnoma neodvisno, na podlagi dejstev in zakonodaje.

7.2 Nova pobuda politike za okrepitev zbirke orodij Komisije v svetovnem okviru

Evropsko gospodarstvo je odprto in tesno povezano s preostalim svetom. Da bi EU ostala močna, potrebuje prava orodja za zagotovitev pravičnega poslovnega okolja na enotnem trgu. Za subvencije, ki jih dodeljujejo države članice, so vedno veljala stroga pravila EU o državni pomoči. Vendar se zdi, da subvencije, ki jih vlade tretjih držav dodelijo podjetjem, dejavnim v EU, vedno bolj izkrivljajo notranji trg, vendar se zanje nadzor EU nad državno pomočjo ne uporablja.

Komisija je junija 2020 sprejela **belo knjigo o tujih subvencijah**¹³⁰, da bi začela razpravo o novih orodjih za odpravo te regulativne vrzeli. Leta 2020 je bilo opravljeno obsežno posvetovanje z deležniki. Komisija bo leta 2021 predstavila zakonodajni predlog o izravnavi konkurenčnih pogojev za tuje subvencije.

Bela knjiga o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev glede tujih subvencij

V beli knjigi je predlaganih več dopolnilnih možnosti za odpravo obstoječe regulativne vrzeli:

v **modulu 1** je predlagana vzpostavitev splošnega instrumenta za nadzor trga, s katerim bi se odkrile vse morebitne tržne razmere, v katerih lahko tuje subvencije povzročijo izkrivljanje na enotnem trgu. Predlagani nadzorni organ bi lahko ukrepal na podlagi navedb ali informacij, da družba, dejavna v EU, prejema tuje subvencije, in uvedel ukrepe za odpravo verjetnega izkrivljajočega učinka, kot so izravnalna plačila ter strukturne ali vedenjske popravne ukrepe. Prav tako bi lahko presodil, ali ima subvencionirana dejavnost ali naložba pozitiven učinek, ki prevlada nad izkrivljanjem, in bi opustil nadaljnjo preiskavo (tako imenovani preskus interesa EU);

cilj **modula 2** je zagotoviti, da tuje subvencije pri prevzemu (deležev) podjetij EU prejemnikom ne prinašajo nepoštenih koristi. Podjetja, ki prejemajo finančno podporo vlade tretje države, bi morale svoje prevzeme podjetij EU nad danim pragom priglasiti pristojnemu nadzornemu organu. Ta bi lahko sprejel zaveze priglasitelja, ki učinkovito odpravljajo izkrivljanje, ali prepovedal prevzem;

v **modulu 3** v beli knjigi je predlagan mehanizem, v katerem bi morali ponudniki v postopkih javnega naročanja priglasiti finančne prispevke, prejete od tretjih držav. Pristojni organi bi nato ocenili, ali tuja subvencija obstaja in ali izkrivlja dodelitev javnega naročila. V tem primeru bi bil ponudnik lahko izključen iz postopka javnega naročanja.

¹²⁹ Direktiva (EU) 2019/1 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o krepitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje uveljavljali pravila konkurence, in o zagotavljanju pravilnega delovanja notranjega trga (UL L 11, 14.1.2019, str. 3).

¹³⁰ Bela knjiga o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev glede tujih subvencij (COM(2020) 253 final z dne 17. junija 2020).

7.3 Večstransko in dvostransko sodelovanje po vsem svetu

Komisija je kljub omejitvam zaradi pandemije še naprej dejavno vzdrževala mednarodno sodelovanje¹³¹ na področju konkurence na večstranski in dvostranski ravni.

EU trdno verjame v moč in vrednost sodelovanja ter v reforme mednarodnih organizacij, kot so Svetovna trgovinska organizacija (STO) in druge večstranske organizacije, da bi jih prilagodili današnjemu svetu. Reforma pravil o subvencijah je ena glavnih prednostnih nalog EU za posodobitev trgovinskih pravil STO. V ta namen so se EU, ZDA in Japonska januarja 2020 v skupni izjavi dogovorile o okrepitvi obstoječih pravil o industrijskih subvencijah¹³². Komisija je leta 2020 še naprej dejavno sodelovala pri mednarodnih forumih, povezanih s konkurenco, kot so Odbor OECD za konkurenco, Mednarodna mreža za konkurenco (ICN), Mednarodna banka za obnovo in razvoj ter Konferenca Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD).

Leta 2020 se je uporabljal sporazum o izstopu med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom¹³³, vključno z določbami o državni pomoči in zadevah v zvezi s konkurenco. Komisija je izdala smernice glede uporabe sporazuma o izstopu od pogodbe v zadevah v zvezi s konkurenco¹³⁴. Decembra 2020 so se zaključila pogajanja o sporazumu o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom¹³⁵. Sporazum se začasno uporablja od 1. januarja 2021. Vključuje celovita poglavja o konkurenci in subvencijah, ki zagotavljajo, da se konkurenca med EU in Združenim kraljestvom po izstopu Združenega kraljestva iz EU ne bi izkrivila.

EU in Kitajska sta decembra 2020 načeloma zaključili pogajanja o celovitem sporazumu o naložbah¹³⁶. Kitajska se je zavezala k večji ravni dostopa do trga za vlagatelje EU, vključno z odprtji nekaterih novih pomembnih trgov. Zavezala se je tudi, da bo zagotovila pravično obravnavo podjetij iz EU, da bodo lahko na Kitajskem konkurirala pod boljšimi konkurenčnimi pogoji, tudi kar zadeva pravila za podjetja v državni lasti, preglednost subvencij in pravila o prepovedi prisilnega prenosa tehnologij.

Komisija si pri pogajanjih o sporazumih o prosti trgovini prizadeva vključiti celovita poglavja o politiki konkurence in nadzoru nad državno pomočjo. Leta 2020 je nadaljevala pogajanja o sporazumih o prosti trgovini z Avstralijo, Azerbajdžanom, Čilom, Indonezijo, Novo Zelandijo in Uzbekistanom.

---

¹³¹ Glej poslanico https://ec.europa.eu/commission/commissioners/sites/comm-cwt2019/files/commissioner_mission_letters/mission-letter-margrethe-vestager_2019_en.pdf.

¹³² Skupna izjava tristranskega srečanja ministrov za trgovino Japonske, Združenih držav Amerike in Evropske unije z dne 14. januarja 2020. Glej: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/january/tradoc_158567.pdf.

¹³³ Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7).

¹³⁴ Obvestilo deležnikom – izstop Združenega kraljestva in pravila EU na področju konkurence, obvestilo Komisije z dne 2. decembra 2020. Glej: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/brexit_files/info_site/eu-competition-law_en_0.pdf.

¹³⁵ Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (UL L 444, 31.12.2020, str. 14). Glej: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:2020A1231\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:2020A1231(01)&from=EN).

¹³⁶ Celovit sporazum o naložbah med EU in Kitajsko – načelni dogovor z dne 30. decembra 2020. Glej: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/december/tradoc_159242.pdf.

Komisija je leta 2020 nadaljevala tehnično sodelovanje na področju politike konkurence in izvrševanja z glavnimi trgovinskimi partnerji EU. Še naprej je pomagala tudi državam kandidatkam EU in potencialnim kandidatkam pri izpolnjevanju potrebnih zahtev na področju konkurence za prihodnji pristop k EU.

7.4 Ohranjanje rednega in konstruktivnega medinstitucionalnega dialoga

Evropski parlament, Svet, Ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij so s svojo posebno vlogo v odnosu do evropskih državljanov in deležnikov ključni partnerji v dialogu o politiki konkurence. Kljub pandemiji se je ta dialog uspešno nadaljeval skozi vse leto 2020 s sodobnimi komunikacijskimi sredstvi.

Komisija je septembra 2020 v odgovor na resolucijo Parlamenta z dne 18. junija 2020 o poročilu Komisije o politiki konkurence za leto 2018 (poročevalka ga. Yon-Courtin (Renew/FR)) med drugim poudarila sprejetje bele knjige o tujih subvencijah, razmisleke o povečanju uporabe sistema napotitev na združitve za zajemanje transakcij, ki trenutno niso v pristojnosti EU, in potrebo po celovitem odzivu politike za digitalne platforme z nadaljnjim odločnim izvrševanjem pravil konkurence, vključno z morebitno predhodno ureditvijo digitalnih platform. Leta 2020 se je izvršna podpredsednica Margrethe Vestager večkrat pojavila v drugih institucijah, vključno s Parlamentom, Svetom in Ekonomsko-socialnim odborom.